

Fremsat den 27. februar 2019 af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven og lov om tv-overvågning

(Politiets overtagelse af tv-overvågning og udvidelse af adgangen til tv-overvågning)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som ændret ved lov nr. 1544 af 18. december 2018, § 2 i lov nr. 1719 af 27. december 2018 og § 15 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* til kapitel 71 ændres »og blokering af hjemmesider« til: », blokering af hjemmesider og overtagelse af tv-overvågning«.

2. Efter § 791 d indsættes i *kapitel 71*:

»§ 791 e. Politiet kan fra andre myndigheder eller private overtage tv-overvågning i et område, hvis der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge, at der begås en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover eller udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, og som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Stk. 2. Indgreb som nævnt i stk. 1 må ikke foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de personer, som indgrebet rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 3. Indgreb efter stk. 1 sker efter rettens kendelse. I kendelsen anføres det område, som indgrebet angår, og de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres. Endvidere fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages. Tidsrummet kan forlænges. Forlængelsen sker ved kendelse.

Stk. 4. Såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan politiet træffe beslutning om at foretage indgrebet. I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse fo-

relægge sagen for retten. Retten afgør ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, og om det kan opretholdes, samt i bekræftende fald for hvilket tidsrum, jf. stk. 3, 2. og 4.-6. pkt. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke have været foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

Stk. 5. Det påhviler den, der har rådighed over tv-overvågning, at bistå politiet med at overtage tv-overvågning. § 178 finder tilsvarende anvendelse på den, som uden lovlig grund undlader at yde bistand efter 1. pkt.

Stk. 6. Politiet kan overtage tv-overvågning med magt, herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

Stk. 7. Efterfølgende underretning om et foretaget indgreb sker efter reglerne i § 788, stk. 1, 3 og 4. Underretningen gives til den, der har rådighed over den tv-overvågning, der har været overtaget. I øvrigt finder reglerne i §§ 784, 785 og 791 tilsvarende anvendelse.«

§ 2

I lov om tv-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 11. oktober 2007, som ændret bl.a. ved lov nr. 713 af 25. juni 2010, § 1 i lov nr. 422 af 10. maj 2011, § 1 i lov nr. 736 af 25. juni 2014 og § 1 i lov nr. 506 af 23. maj 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter »Bestemmelsen i § 1«: », stk. 1,«.

2. I § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »hotel- og restaurationsvirksomheder«: », engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer,«.

3. I § 2, *stk. 1, nr. 3, litra a*, indsættes efter »egne indgange«: », hvorved forstås ind- og udgangspartier, bagindgange eller lignende,«.

4. I § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, indsættes efter »og facader«: », hvorved forstås ydervægge, ydermure, butiksvinduer eller lignende,«.

5. I § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, ændres »direkte« til: »umiddelbar«.

6. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, i særlige tilfælde efter ansøgning give private tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen og kan, hvor det skønnes relevant, være underlagt vilkår. Optagelser må alene videregives til politiet.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

7. I § 2, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »efter stk. 2 og 3« til: »efter stk. 2-4«.

8. I § 3, stk. 2, ændres »i medfør af § 2, nr. 2, og i de i § 2, nr. 4, nævnte tilfælde« til: » i medfør af § 2, stk. 1, nr. 2, og i de i § 2, stk. 1, nr. 4, nævnte tilfælde«.

9. I § 4 c, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »nødvendigt af hensyn til«: »en indgivet anmeldelse om strafbart forhold,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men lovens § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
- 2. Lovforslagets hovedpunkter**
  - 2.1. Politiets overtagelse af tv-overvågning**
    - 2.1.1. *Gældende ret*
    - 2.1.2. *Justitsministeriets overvejelser*
    - 2.1.3. *Lovforslagets udformning*
  - 2.2. Klarere rammer for tv-overvågning**
    - 2.2.1. *Gældende ret*
    - 2.2.2. *Justitsministeriets overvejelser*
    - 2.2.3. *Lovforslagets udformning*
  - 2.3. Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private**
    - 2.3.1. *Gældende ret*
    - 2.3.2. *Justitsministeriets overvejelser*
    - 2.3.3. *Lovforslagets udformning*
  - 2.4. Udvidelse af muligheden for at opbevare optagelser**
    - 2.4.1. *Gældende ret*
    - 2.4.2. *Justitsministeriets overvejelser*
    - 2.4.3. *Lovforslagets udformning*
- 3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven**
- 4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.**
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne**
- 7. Miljømæssige konsekvenser**
- 8. Forholdet til EU-retten**
- 9. Hørte myndigheder og organisationer mv.**
- 10. Sammenfattende skema**

1. Indledning

1.1. Formålet med lovforslagets del om ændring af retspleje-loven er at give politiet adgang til at overtage andre myndigheds og privates tv-overvågning i ekstraordinære situationer for at forebygge særligt alvorlige forbrydelser, eksempelvis terrorangreb, bandeopgør mv.

Offentlige myndigheder foretager eller kan foretage tv-overvågning en række steder. For eksempel har kommunerne

mulighed for at foretage tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden i områder i nær tilknytning til visse udsatte boligområder, som samtidig tv-overvåges af boligorganisationer eller lignende på grund af væsentlige hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Endvidere foretager mange trafikselskaber tv-overvågning af offentlige transportmidler, tog- og metrostationer og færgelejer. Desuden er der butikcentre, som har opsat tv-overvågning, og der findes også tv-overvågning i visse idrætsparker og på visse koncertsteder.

Det er ofte essentielt i forbindelse med politiets, herunder Politiets Efterretningstjenestes (PET), afværgelse af særligt alvorlige forbrydelser, at politiet hurtigst muligt kan danne sig et overblik over en mulig gerningsmands eller gerningsmænds færden. I den forbindelse vil hurtig adgang til tv-overvågning ofte være et relevant redskab i forhold til at finde oplysninger om mulige gerningsmænds færden.

Det foreslås på denne baggrund at indsætte en ny bestemmelse i retsplejeloven, som giver politiet mulighed for i ekstraordinære situationer at overtage og benytte relevant tv-overvågning hos andre offentlige myndigheder, trafikkselskaber, butikcentre, fodboldstadioner, boligorganisationer mv. med henblik på at forebygge alvorlige forbrydelser, hvor menneskeliv eller betydelige samfundsværdier kan bringes i fare.

1.2. Justitsministeren har i november 2018 lanceret et udspil kaldet Tryghed for butiksejere – en målrettet indsats mod gentagen og organiseret butikstyveri. Med udspillet sættes der ind over for butikstyveri med en række nye og målrettede initiativer.

Ét af initiativerne vedrører en målrettet politiindsats mod butikstyveri. I medfør af initiativet iværksætter politiet i år en særlig indsats de steder, som er særligt plaget af butikstyveri. Konkret vil politiet på landsplan udvælge 5-10 såkaldte hot spots, hvor der er udfordringer med butikstyverier.

I de særlige hot spots vil politiet have fokus på at forebygge butikstyveri, sikre målrettet patruljering og en hurtig og effektiv politiindsats, når der bliver begået et butikstyveri. Ordningen vil blive udviklet i samarbejde med brancheorganisationerne på området og vil blive evalueret ved udgangen af 2019.

Ét af de øvrige initiativer i udspillet vedrører mindre bureaukrati. Som led i dette initiativ vil politiet i år lave en ny digital anmeldelsesplatform klar, så butikstyveri fremover kan anmeldes digitalt. Platformen vil samtidig sikre, at de nødvendige oplysninger om tyveriet indhentes allerede i forbindelse med anmeldelsen, så de erhvervsdrivende ikke skal bruge tid på at fremskaffe informationer ad flere omgange. Den digitale selvbetjeningsløsning forventes at være klar i første halvdel af 2019.

Som led i initiativet om mindre bureaukrati fremsættes derudover også dette lovforslag, der indeholder ændringer af tv-overvågningsloven.

Det foreslås for det første som led i dette initiativ, at der vil ske en præcisering af reglerne i tv-overvågningsloven for, hvornår private må foretage tv-overvågning, herunder hvornår erhvervsdrivende må sætte overvågning op omkring de-

res butik. Efter de gældende regler kan det være svært at vurdere, i hvilke tilfælde det er lovligt, og hvornår det ikke er lovligt. Det udfordrer også en effektiv håndhævelse af loven. Lovforslaget har derfor til formål at tydeliggøre, hvornår der må foretages overvågning.

Det foreslås for det andet, at der sker en udvidelse af mulighederne for, hvilke erhvervsdrivende der lovligt kan tv-overvåge i visse situationer.

Herudover ønsker regeringen at understøtte politiets adgang til – i samarbejde med private – at kunne imødegå sikkerhedstrusler f.eks. som led i en terrortrussel rettet mod religiøse bygninger eller opholdssteder. Det foreslås derfor for det tredje, at der indføres en adgang for politiet til i særlige tilfælde at meddele tilladelse til, at private kan foretage tv-overvågning.

Endelig foreslås for det fjerde, at muligheden for at opbevare visse optagelser med personoplysninger i længere tid end de 30 dage, der følger af tv-overvågningsloven, udvides i tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold.

Derudover bemærkes det, at der med aftalen om finansloven for 2019 er afsat en pulje til politikredsene på 2,0 mio. kr. i 2019 til videoovervågning af frit tilgængelige steder, hvor der er behov for en særlig tryghedsskabende indsats.

Det blev endvidere med aftalen om finansloven for 2018 besluttet at øge brugen af videoovervågning i områder, hvor der er behov for en særlig tryghedsskabende indsats. Konkret blev der afsat en pulje til politiet på 3 mio. kr. i 2018, 2 mio. kr. årligt i 2019-2020 og 1 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til indkøb og efterfølgende drift og vedligehold af ca. 100 videokameraer.

Udvælgelsen af, hvor kameraerne skal sættes op, er sket i regi af kredsradene. Det indebærer, at udvælgelsen er sket i samarbejde med de relevante kommuner, dog således at den endelige beslutning om etablering af videoovervågning er truffet af politiet på baggrund af en konkret politifaglig vurdering.

Herudover har justitsministeren i oktober 2018 lanceret et udspil kaldet Nærhed og tryghed med 14 initiativer, der skal sikre, at politiet kommer endnu tættere på borgerne. Otte af initiativerne vedrører det nære og lokale politi og skal særligt bidrage til at øge politiets synlighed i lokalsamfundene, så borgerne i højere grad oplever, at politiet er nært. Ét af disse otte initiativer går på, at der skal ske en evaluering af erfaringerne med kredsrad.

Kredsradene blev oprettet i forbindelse med politireformen i 2007 og er et forum, hvor politiet og kommunerne i fællesskab kan drøfte konkrete udfordringer i lokalområdet. Det følger således af retsplejelovens § 112, stk. 3, at ethvert medlem af kredsradet kan forlange, at spørgsmål af fælles interesse for politiet og kommunerne i politikredsen drøftes i rådet. Det følger endvidere af retsplejelovens § 112, stk. 4, at kredsradet kan afgive udtalelse om spørgsmål vedrørende politikredsens almindelige organisation og tilrettelæggelse af politiets virksomhed. Kredsradet kan henstille til politidirektøren, at politiet for et begrænset tidsrum særlig skal lægge vægt på løsningen af bestemte opgaver med hensyn til opretholdelsen af sikkerhed, fred og orden i politikredsen.

Justitsministeriet, Rigspolitiet og Kommunernes Landsforening iværksætter i samarbejde inden udgangen af 1. halvår 2019 en evaluering af kredsradene. Evalueringen har til formål at afdække, hvordan kredsradene anvendes på nuværende tidspunkt, om ordningen fungerer, som den var tiltænkt, og om der er mulighed for at få et større udbytte af samarbejdet mellem kommunerne og politikredsen end i dag.

Justitsministeriet vurderer, at der med lovforslaget er fundet den rette balance for tv-overvågning i det offentlige rum, herunder hvad angår kommuners adgang til at foretage tv-overvågning. Det er bl.a. på baggrund af aftalen om finansloven for 2019 og iværksættelsen af evalueringen af kredsradene som led i udspillet om Nærhed og tryghed. Det er derudover på baggrund af de allerede eksisterende muligheder for kommunerne for at foretage tv-overvågning i det offentlige rum. Kommunerne har således i dag allerede mulighed for under visse betingelser at foretage tv-overvågning i nær tilknytning til boligorganisationer mv. samt mulighed for under visse betingelser at yde økonomisk tilskud til tv-overvågning, der foretages af boligorganisationer mv. Endelig har kommunerne i dag også mulighed for at foretage tv-overvågning af visse ejendomme og værdier i frit tilgængelige områder.

Justitsministeriet vil i øvrigt i samarbejde med Datatilsynet opdatere den tidligere gældende pjece om tv-overvågning fra marts 2008. Pjecen vil bl.a. indeholde vejledning om tv-overvågning af arbejdspladser samt vejledning om forholdet mellem databeskyttelseslovgivningen og tv-overvågningsloven.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Politiets overtagelse af tv-overvågning

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Udtrykket tv-overvågning er i § 1, stk. 2, i lov om tv-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 11. okto-

ber 2007 om tv-overvågning, defineret som vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat. Tv-overvågning i lovens forstand omfatter både tilfælde, hvor overvågningen er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, og tilfælde, hvor sådan billedoptagelse ikke finder sted, og hvor overvågningen alene har karakter af en umiddelbar iagttagelse på tv-skærm eller lignende.

Efter tv-overvågningsloven må private ikke foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, jf. lovens § 1, stk. 1.

Overtrædelse af forbuddet i § 1, stk. 1, straffes med bøde, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 1.

For så vidt angår den nævnte stedlige afgrænsning af forbuddet i lovens § 1, stk. 1, følger det af tv-overvågningslovens forarbejder, at afgrænsningen svarer til definitionen af vej i den nu ophævede normalpolitivedtægts § 2, jf. Folketingsstidende 1981-82 (2. samling), Tillæg A, spalte 3835. Der kan nu henvises til ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 2. Ifølge forarbejderne er praksis efter færdselslovens § 1 også vejledende for afgrænsningen.

Tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 1-4, indeholder en række undtagelser til lovens generelle forbud mod privates tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel.

For det første er tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, hvor der drives erhvervsvirksomhed, undtaget fra forbuddet, jf. § 2, stk. 1, nr. 1. Det gælder dog kun, hvis overvågningen foretages af den, som har rådighed over området.

For det andet er tv-overvågning af pengeautomater, vekselautomater og pengetransportbiler undtaget fra forbuddet, hvis overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, jf. § 2, stk. 1, nr. 2. Overvågningen må kun være rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet.

For det tredje gælder forbuddet i lovens § 1 ikke tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoper, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 3.

For det fjerde er tv-overvågning, hvor billederne ikke bliver optaget/lagret, undtaget fra forbuddet, når overvågningen foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende, jf. § 2, stk. 1, nr. 4. I modsætning til de tre første undtagelser er det her kun tilladt at tv-overvåge på en sådan måde, at billederne vises live f.eks. på en eller flere skærme i et overvågningsrum.

Foruden ovennævnte undtagelser til tv-overvågningslovens generelle forbud mod privates tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, har boligorganisationer og foreninger mv., der repræsenterer husstandene i et boligområde, efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, mulighed for efter tilladelse fra politiet at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Det beror på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende område, om tv-overvågningen kan anses for væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. I den forbindelse skal der bl.a. lægges vægt på oplysninger om karakteren og omfanget af det pågældende boligområdes kriminalitetsproblemer mv. Er der alene tale om helt enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller er der tale om kriminalitet, som ligger lang tid tilbage, kan der ikke gives tilladelse til tv-overvågning.

Tilladelsen fra politiet er tidsbegrænset, således at der alene gives mulighed for at foretage tv-overvågning i en vis periode, hvorefter tilladelsen i givet fald kan forlænges for en ny periode. Den vurdering og de hensyn til kriminalitetsbekæmpelse mv., som begrunder tv-overvågningen, kan således ændre sig over tid. En tilladelse kan højst gives for 5 år ad gangen.

Tv-overvågningen skal som udgangspunkt rettes mod selve det område, som boligorganisationen mv. ejer eller har rådighed over – f.eks. (dele af) veje, stier, fortove og andre gangarealer, opholdspladser, parkeringsarealer samt uaflåste porte, kældre og opgange. Ansøger f.eks. en grundejerforening om tilladelse til tv-overvågning af en privat fællesvej, skal tv-overvågningen ligeledes som udgangspunkt rettes mod de vejarealer, som grundejerforeningen eller dens medlemmer selv ejer.

Der kan endvidere efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, gives tilladelse til tv-overvågning af arealer, som ligger i direkte tilknytning til boligområdet. Der skal herved lægges vægt på, om tv-overvågning også af disse tilstødende arealer konkret må anses for væsentlig for at kunne nå målet med tv-overvågningen af boligområdet. Der sigtes hermed til afgrænsede arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til boligområdet, og hvor særlige bygningsmæssige forhold gør

sig gældende. Det kan f.eks. være en kommunal vej langs et boligkompleks.

Hvis der er tale om tv-overvågning af et privatejet areal, som ligger i umiddelbar tilknytning til boligområdet, f.eks. en parkeringsplads, en vej eller et stisystem, som tilhører en anden privat person eller virksomhed, er det en forudsætning for at få tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende areal, at boligorganisationen mv. har samtykke fra den, der ejer det pågældende areal. Er det pågældende areal statsligt eller kommunalt ejet, er det ikke nødvendigt at indhente et sådant samtykke.

Det er ikke en forudsætning for at opnå tilladelse til at tv-overvåge et areal, som ligger i umiddelbar tilknytning til boligområdet, at boligorganisationen mv. tillige foretager overvågning af arealer i selve boligområdet.

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, kan politiet efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger mv. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

2.1.1.2. Behandling af personoplysninger i forbindelse med privates tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel, er endvidere omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Særligt for så vidt angår tv-overvågning fremgår det af databeskyttelseslovens § 2, stk. 4, at loven og forordningen endvidere gælder for enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven skal således iagttages ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder dog ikke for behandling af personoplysninger omfattet af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, jf. forordningens artikel 2, stk. 2, litra d. Forordningen og loven gælder heller ikke for behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, jf. forordningens artikel 2, stk. 2, litra c.

I databeskyttelsesforordningen findes de relevante bestemmelser om, hvornår almindelige personoplysninger må behandles, herunder indsamles og videregives, i forordningens artikel 6, stk. 1, hvorefter behandling af personoplysninger kun er lovlig, hvis den registrerede har givet samtykke til behandlingen af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål, jf. litra a, hvis behandling er nødvendig af hensyn til opfyldelse af en kontrakt, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelse af en kontrakt, jf. litra b, hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. litra c, hvis behandling er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser, jf. litra d, hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. litra e, eller hvis behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredje mand kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der kræver beskyttelse af personoplysninger, går forud herfor, navnlig hvis den registrerede er et barn, jf. litra f.

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 suppleres af databeskyttelseslovens § 6.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at reglerne rettet mod private i tv-overvågningsloven er omfattet af det nationale råderum i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3.

Herudover indeholder databeskyttelsesforordningen bestemmelser om behandling af følsomme personoplysninger i artikel 9. Det følger af artikel 9, stk. 1, at behandling af personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk

person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering er forbudt. Det følger dog af artikel 9, stk. 2, at forbuddet mod behandling af følsomme personoplysninger i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis et af de i stk. 2, litra a-j, nævnte forhold gør sig gældende. Behandling kan f.eks. ske, hvis behandling er nødvendig, for at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra f, eller hvis behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra g.

Databeskyttelsesforordningens artikel 9 suppleres af databeskyttelseslovens § 7.

Databeskyttelsesforordningen indeholder endvidere i dennes artikel 10 en bestemmelse om, hvornår behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger må foretages. Det følger heraf, at behandling af sådanne personoplysninger på grundlag af forordningens artikel 6, stk. 1, kun må foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Det følger herudover, at ethvert omfattende register over straffedomme kun må føres under kontrol af en offentlig myndighed.

Databeskyttelsesforordningens artikel 10 suppleres af databeskyttelseslovens § 8, der angiver, hvornår personoplysninger om strafbare forhold må behandles. Det følger f.eks. af databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, at der for offentlige myndigheder ikke må behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Det følger herudover af databeskyttelseslovens § 8, stk. 3, 1. led, at private må behandle oplysninger om strafbare forhold, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Behandling kan desuden ske, hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse og denne interesse klart overstiger hensynet til den registrerede, jf. lovens § 8, stk. 3, 2. led.

Endelig skal de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 altid iagttages. Det følger bl.a. heraf, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed), jf. forordningens artikel 5, stk. 1, litra a. Endvidere skal personoplysninger indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (formålsbegrænsning), jf. forordningens artikel 5, stk. 1, li-

tra b. Herudover skal personoplysninger være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering), jf. forordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

For så vidt angår princippet om dataminimering i forordningens artikel 5, stk. 1, litra c, og opbevaring af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kan der henvises til punkt 2.4.1.1 nedenfor, hvori tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, beskrives.

2.1.1.3. Tv-overvågningsloven regulerer ikke privates adgang til at tv-overvåge andre områder end gade, vej, plads eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel.

Sådan tv-overvågning kan dog være omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven og skal i så fald ske i overensstemmelse hermed, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2.

Uberettiget tv-overvågning af ikke frit tilgængelige steder straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, jf. straffelovens § 264 a.

2.1.1.4. Tv-overvågningslovens generelle forbud mod tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, omfatter ikke offentlige myndigheders tv-overvågning.

I tv-overvågningsloven er der dog bestemmelser, der gælder for kommuners adgang til at foretage tv-overvågning, ligesom loven også indeholder øvrige bestemmelser, der gælder for offentlige myndigheder.

For offentlige myndigheders behandling af personoplysninger, herunder i forbindelse med tv-overvågning, finder databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens regler endvidere anvendelse, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2. Politiet kan, i det omfang det er sagligt og proportionalt, foretage tv-overvågning af frit tilgængelige steder eksempelvis med henblik på forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, jf. også nedenfor under punkt 2.1.1.8.

For offentlige myndigheders, herunder kommuners, tv-overvågning gælder det særlige, at disse ud over databeskyttelseslovgivningen er underlagt forvaltningsrettens almindelige sagsbehandlingsregler og normer for god forvaltningsskik, herunder bl.a. pligten til kun at varetage saglige hensyn i forbindelse med myndighedsudøvelsen, ligesom at de er underlagt et almindeligt proportionalitetsprincip.

Herom anførte tv-overvågningsudvalget bl.a., jf. betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning, side 161, at det først og

fremmest beror på bestemmelserne i den dagældende persondatalovs § 5, stk. 1-3, i hvilket omfang en påtænkt tv-overvågning er saglig og proportional. Det kan herved tillægges betydning, om overvågningen er en naturlig opgave for kommunen, og om andre fremgangsmåder, der er potentielt mindre integritetskrænkende, med rimelighed i stedet for vil kunne finde anvendelse. Ved vurderingen af om persondatalovens regler er overholdt, vil det kunne tages i betragtning, om overvågningen er i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper om saglighed og proportionalitet.

Tv-overvågningsudvalgets betragtninger ovenfor må fortsat anses for at være i overensstemmelse med gældende ret efter databeskyttelseslovgivningen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra a-c, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2, ikke medfører ændringer i forhold til, hvad der var gældende ret efter bestemmelserne i den dagældende persondatalovs § 5, stk. 1-3, jf. betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, del I – bind 1, side 101.

Det kan i forlængelse heraf bemærkes, at Datatilsynet har behandlet en lang række konkrete sager vedrørende offentlige myndigheders tv-overvågning og har i den forbindelse fastlagt, hvilke rammer persondataloven efter Datatilsynets opfattelse satte herfor.

Datatilsynets hidtidige praksis på området kan beskrives sådan, at offentlige myndigheder, herunder kommuner, – ved siden af tv-overvågningsloven – kan foretage tv-overvågning af eksempelvis skoler, daginstitutioner, rådhus, busser, servicekasser, uddannelsescentre, museer, kunsthaller, fritids- og ungdomsklubber, biblioteker, væresteder, plejecentre, ældrecentre, fritidscentre, idrætshaller, sports- og træningscentre, svømmehaller, idrætspark og stadioner samt kommunale arbejdsområder bl.a. materielgårde, med henblik på at forebygge tyveri, hærværk og graffiti. Formålet vil her typisk være at beskytte myndighedens ejendom og værdier. Et sagligt formål med tv-overvågningen kan også være at øge sikkerheden for personalet.

I forbindelse med tv-overvågning af de nævnte lokaliteter kan overvågningen også omfatte bygningernes facader og indgange.

Frit tilgængelige steder med almindelig færdsel, f.eks. gågade-arealer, veje, pladser og parkområder, kan derimod ikke omfattes af den overvågning, som almindelige offentlige myndigheder, herunder kommuner, kan iværksætte med henblik på at beskytte ejendom og værdier.

I forhold til værdifulde, f.eks. kommunalt ejede, genstande, eksempelvis en skulptur i et frit tilgængeligt område, kan det

imidlertid være nødvendigt at foretage tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. En sådan overvågning har Datatilsynet accepteret under forudsætning af, at andre mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og at overvågning af arealer i direkte tilknytning til den værdifulde genstand så vidt muligt undgås eller i hvert fald begrænses mest muligt. Heri ligger, at antallet af kameraer begrænses, og at kameraerne fokuseres på genstanden.

Det har tidligere været anført, at det mest nærliggende må anses for en politimæssig opgave at foretage tv-overvågning i tilfælde, hvor der findes anledning til, at en offentlig myndighed foretager en sådan overvågning på frit tilgængelige steder med et generelt kriminalitetsforebyggende formål.

Efter Datatilsynets tidligere praksis har politiet i overensstemmelse hermed mulighed for at tv-overvåge på frit tilgængelige steder med henblik på at forebygge og opklare kriminalitet, herunder med henblik på terrorbekæmpelse. Det samme gælder for enkelte andre offentlige myndigheder, der varetager samfundsmæssige opgaver af f.eks. sikkerhedsmæssig karakter.

Tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed af trafiknudepunkter, f.eks. større vejkryds, rundkørsler, trafikpladser eller lignende områder, som er frit tilgængelige steder med almindelig færdsel, kan dog i lyset heraf ikke iværksættes i kommunalt regi. Det samme gælder gå-gadearealer, pladser og parkområder, der ligeledes er frit tilgængelige steder med almindelig færdsel.

Denne hidtidige praksis fra Datatilsynet må fortsat anses for at være gældende ret i forhold til offentlige myndigheders, herunder kommuners, tv-overvågning efter databeskyttelseslovgivningen. Der er dog den modifikation hertil, at der nu i tv-overvågningslovens § 2 a er indført en bestemmelse om, at kommunerne med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et område, der tv-overvåges i medfør af lovens § 2, stk. 2, jf. nærmere herom nedenfor under punkt 2.1.1.5.

2.1.1.5. Særligt for kommuners vedkommende er det blevet anset for tvivlsomt, om der med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kan foretages tv-overvågning af frit tilgængelige områder som f.eks. gågader, stisystemer og parkeringspladser alene med det formål at øge befolkningens tryghed, jf. bl.a. bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 73 som fremsat, side 26. Dette anses som udgangspunkt for en politimæssig opgave. Der må derfor være andre hensyn, der alene eller sammen med hensynet til kriminalitetsforebyggelse, kan be-

grunde tv-overvågning, jf. betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning, side 162.

På den baggrund blev tv-overvågningslovens § 2 a indsat ved lov nr. 422 af 10. maj 2011 om udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner.

Efter denne bestemmelse kan kommunerne efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et område, der tv-overvåges i medfør af lovens § 2, stk. 2. Det er en betingelse for en kommunes tv-overvågning efter denne bestemmelse, at det pågældende areal, der benyttes til almindelig færdsel, er offentligt og ligger i nær tilknytning til et område, der allerede tv-overvåges af en boligorganisation mv. i henhold til en tilladelse fra politiet, ligesom det er forudsat, at kommunen kun kan foretage tv-overvågning i medfør af bestemmelsen, hvis der må formodes at være en vis tættere sammenhæng mellem på den ene side de kriminalitetsproblemer, der er i det pågældende boligområde, og på den anden side en utryghedsskabende adfærd på nærtliggende offentlige arealer uden for boligområdet.

2.1.1.6. Politiets tv-overvågning af steder, der ikke er frit tilgængelige, skal ske efter reglerne i retsplejelovens § 791 a om observation. Denne bestemmelse angår fotografering eller iagttagelse ved hjælp af kikkert eller andet apparat af personer, og bestemmelsen omfatter dermed bl.a. tv-overvågning, der som nævnt er defineret som vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat.

Det følger af retsplejelovens § 791 a, stk. 1 og 2, at politiet som udgangspunkt kan foretage tv-overvågning af et ikke frit tilgængeligt sted, såfremt indgrebet må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen, og efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover.

Tv-overvågning af boliger og andre husrum er dog efter retsplejelovens § 791 a, stk. 3, underlagt strengere betingelser. Der skal således være bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen kan opnås ved indgrebet, og indgrebet skal antages at være af afgørende betydning for efterforskningen. Endvidere skal efterforskningen angå en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller en overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 2, § 125, § 127, stk. 1, § 193, stk. 1, § 266 eller § 281 eller en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1-5. Endelig skal efterforskningen vedrøre en lovovertrædelse, som har

medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Tv-overvågning af et ikke frit tilgængeligt sted, som den, der angiver at være forurettet ved lovovertrædelsen, har rådighed over, er ifølge retsplejelovens § 791 a, stk. 4, ikke omfattet af de beskrevne regler, såfremt den pågældende meddeler skriftligt samtykke til tv-overvågning. Det betyder, at når der foreligger sådant samtykke, gælder retsplejelovens materielle og processuelle regler om observation ikke, og politiet kan i så fald foretage tv-overvågning, i det omfang det er sagligt og proportionalt.

Retsplejelovens § 791 a, stk. 7, fastslår, at observation – og derunder tv-overvågning – ikke må foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Det følger af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 782, stk. 2, at tv-overvågning ikke må foretages med hensyn til den mistænkte forbindelse med personer, der efter retsplejelovens § 170 er udelukket fra at afgive forklaring som vidne.

Det følger af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 783, at politiets tv-overvågning af et ikke frit tilgængeligt sted som udgangspunkt sker efter rettens kendelse, men at politiet dog kan træffe beslutning om at foretage indgrebet, såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes. I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen for retten.

I rettens kendelse fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 783, stk. 3. Dette tidsrum skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger. Tidsrummet kan ved kendelse forlænges med højst 4 uger ad gangen.

Inden retten træffer afgørelse om tv-overvågning, skal der beskikkes en advokat for den, som indgrebet vedrører, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 784.

Det følger af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 788, stk. 1, og stk. 2, nr. 2, at der efter afslutningen af en tv-overvågning af et ikke frit tilgængeligt sted som udgangspunkt skal gives meddelelse til den, der har rådighed over det pågældende sted. Retten kan dog under nærmere angivne betingelser efter begæring fra politiet beslutte, at underretning skal undlades eller udsættes, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 788, stk. 4.

Det følger af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 789, at hvis politiet ved en tv-overvågning af et ikke frit tilgængeligt sted får oplysning om en lovovertrædelse, der ikke kunne danne grundlag for indgrebet (tilfældighedsfund), kan politiet anvende oplysningen som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse, men som udgangspunkt ikke anvende oplysningen som bevis i retten. Retten kan dog bestemme, at oplysningen kan anvendes som bevis i retten, såfremt andre efterforskningskridt ikke vil være egnede til at sikre bevis i sagen, sagen angår en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og retten i øvrigt finder det ubetænkeligt.

Endelig følger det af retsplejelovens § 791 a, stk. 8, 1. pkt., jf. § 791, at optagelser mv. af det, der ved en tv-overvågning af et ikke frit tilgængeligt sted er kommet til politiets kendskab, som udgangspunkt skal tilintetgøres, hvis der ikke rejses sigtelse mod nogen for den lovovertrædelse, der dannede grundlag for indgrebet, eller hvis påtale senere opgives. Er materialet fortsat af efterforskningsmæssig betydning, kan tilintetgørelse undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum. Politiet indbringer spørgsmålet herom for retten, der, inden der træffes afgørelse, skal give den beskikkede advokat lejlighed til at udtale sig. Er der tale om materiale, der er tilvejebragt som led i efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12, §§ 111-115 og 118, ligger kompetencen til at beslutte at undlade eller udsætte tilintetgørelse hos politiet.

2.1.1.7. Ifølge retsplejelovens § 801, stk. 1, kan der efter reglerne i lovens kapitel 74 bl.a. foretages beslaglæggelse til sikring af bevismidler.

Efter retsplejelovens § 803 kan genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, bl.a. hvis der er grund til at antage, at genstanden bl.a. kan tjene som bevis. En genstand kan tjene som bevis, ikke blot hvis den kan tænkes at indgå som en del af anklagemyndighedens bevisførelse i retten, men også hvis den (kun) skal anvendes til oplysning af sagen i forbindelse med politiets efterforskning. Det er ikke nødvendigt, at der er rettet mistanke mod en bestemt person, hvis der er formodning om, at en strafbar handling er begået, og den pågældende ting kan have betydning som bevis.

Endvidere kan der bl.a. efter retsplejelovens § 804, stk. 1, som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis.

Desuden følger det af retsplejelovens § 805, stk. 1, at beslaglæggelse ikke må foretages, og pålæg om edition ikke må meddeles, såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre.

Efter retsplejelovens § 806, stk. 1, træffes afgørelse om beslaglæggelse og om pålæg om edition efter politiets begæring.

Ifølge retsplejelovens § 806, stk. 2, træffes afgørelsen af retten ved kendelse. Endvidere følger det af bestemmelsen, at der i kendelsen skal anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt, og at kendelsen til enhver tid kan omgøres.

Efter retsplejelovens § 806, stk. 4, kan politiet imidlertid træffe beslutning om beslaglæggelse og om edition, såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes. Hvis den, indgrebet retter sig mod, fremsætter anmodning om forelæggelse af sagen for retten, skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes. Inden retten træffer afgørelse, skal der efter § 806, stk. 6, være givet den, som indgrebet retter sig mod, adgang til at udtale sig.

Ifølge retsplejelovens § 807, stk. 1, iværksætter politiet beslaglæggelse. Foretages beslaglæggelse på grundlag af en retskendelse, skal denne på begæring forevises for den, som indgrebet retter sig imod. Foretages beslaglæggelsen efter § 806, stk. 4, skal politiet vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten.

Ifølge retsplejelovens § 807, stk. 2, foranlediger politiet ved henvendelse til den, som indgrebet retter sig imod, at en kendelse om edition opfyldes. Rettens kendelse skal på begæring forevises den pågældende. Afviser den pågældende uden lovlig grund at efterkomme pålægget, kan retten træffe beslutning om anvendelse af de i § 178 nævnte tvangsmidler (dvs. bøde, tvangsbøder, forvaring mv.). Politiet kan derimod ikke gennemtvinge et pålæg om edition ved umiddelbar magtanvendelse, men vil i nogle tilfælde kunne opnå samme resultat ved en beslaglæggelse.

Efter retsplejelovens § 807 e, stk. 1, kan retten ved kendelse træffe beslutning om, at der foretages beslaglæggelse, uden at den mistænkte eller andre gøres bekendt hermed (hemmelig beslaglæggelse), hvis det er af afgørende betydning for efterforskningen.

I rettens kendelse fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages, og dette tidsrum skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger, men kan ved ken-

delse forlænges med højst 4 uger ad gangen jf. § 783, stk. 3, jf. § 807 e, stk. 2.

Vil indgrebets øjemed forspildes, hvis retskendelse skal afventes, kan politiet træffe beslutning om at foretage indgrebet, og i givet fald skal politiet senest 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen for retten, jf. § 783, stk. 4, jf. § 807 e, stk. 2. Efter bestemmelsen afgør retten ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, samt om det kan opretholdes, og i bekræftende fald for hvilket tidsrum, jf. stk. 1, 2.-3. pkt., og stk. 3. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke være foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

Efter retsplejelovens § 784, stk. 1, jf. § 807 e, stk. 2, skal der beskikkes en advokat for den, som indgrebet vedrører, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig.

Ifølge retsplejelovens § 788, stk. 1, jf. § 807 e, stk. 2, skal der efter afslutningen af det hemmelige indgreb gives underretning herom. Dog følger det af § 788, stk. 4, at underretning kan undlades eller udsættes af retten på begæring fra politiet, hvis underretning vil være til skade for efterforskningen mv.

2.1.1.8. Behandling af personoplysninger for politiet og andre retshåndhævende myndigheder til retshåndhævelsesformål er generelt reguleret i lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven). Loven finder dog ikke anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af PET.

Med retshåndhævelsesformål forstås forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Retshåndhævelseslovens § 4 indeholder en række grundlæggende principper for den dataansvarliges behandling af oplysninger, herunder om indsamling, ajourføring og opbevaring mv. Behandling af oplysninger skal bl.a. ske i overensstemmelse med god databehandlingsskik og under hensyn til oplysningernes karakter, jf. § 4, stk. 1. Dette indebærer, at behandlingen skal være rimelig og lovlig. Indsamling af oplysninger må endvidere kun ske til udtrykkeligt angivne og saglige retshåndhævelsesformål, og senere behandling af oplysningerne må ikke være uforenelige med disse formål, jf. § 4, stk. 2.

Det vil eksempelvis være i strid med saglighedskravet, hvis politiet gennemser optagelser fra en tv-overvågning, uden at dette har et sagligt retshåndhævelsesformål.

Efter § 4, stk. 3, skal de oplysninger, som behandles, være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Retshåndhævelseslovens §§ 9 og 10 indeholder en række bestemmelser om, hvornår indsamling, registrering, videregivelse og anden behandling af personoplysninger må ske (behandlingsbetingelser). Behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning kan derfor kun ske, hvis disse betingelser er opfyldt.

Efter retshåndhævelseslovens § 9 kan behandling af ikke-følsomme personoplysninger (dvs. alle andre oplysninger end følsomme oplysninger omfattet af lovens § 10) ske, når behandlingen er nødvendig for at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbårde strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Efter retshåndhævelseslovens § 10, stk. 1, gælder et almindeligt forbud mod behandling af oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssigt tilhørsforhold, genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Efter § 10, stk. 2, må sådanne oplysninger dog behandles, når det er strengt nødvendigt og sker af hensyn til retshåndhævelsesformål, herunder for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser, eller hvis behandlingen vedrører oplysninger, som tydeligvis er offentliggjort af den registrerede.

2.1.1.9. PET's behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning er reguleret af PET-loven samt almindelige forvaltningsretlige principper.

Af PET-lovens § 6 a fremgår bl.a., at oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingskik. Behandling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Senere behandling af oplysninger, der alene sker i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed, anses ikke for uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne er indsamlet.

Oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles. Behandling af oplysninger skal tilrettelægges således, at der foreta-

ges fornøden ajourføring af oplysningerne. Der skal endvidere foretages den fornødne kontrol for at sikre, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger. Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, skal snarest muligt slettes eller berigtiges.

Oplysninger, som behandles, må ikke opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles.

Behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning for andre myndigheder end retshåndhævende myndigheder er reguleret af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Offentlige myndigheder foretager eller kan foretage tv-overvågning en række steder. For eksempel har kommunerne mulighed for at foretage tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden i områder i nær tilknytning til visse udsatte boligområder, som samtidig tv-overvåges af boligorganisationer eller lignende på grund af væsentlige hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Endvidere foretager mange trafikkselskaber tv-overvågning af offentlige transportmidler, tog- og metrostationer og færgelejer. Desuden er der butikcentre, som har opsat tv-overvågning, og der findes også tv-overvågning i visse idrætsparker og på visse koncertsteder.

Det er ofte essentielt i forbindelse med politiets, herunder PET's, afværgelse af særligt alvorlige forbrydelser – eksempelvis terrorhændelser – at politiet hurtigst muligt kan danne sig et overblik over en mulig gerningsmands eller gerningsmænds færden. I den forbindelse vil hurtig adgang til tv-overvågning ofte være et relevant redskab i forhold til at finde oplysninger om mulige gerningsmænds færden.

Det kan således være af stor betydning for politiets mulighed for at løse sine opgaver med at afværge og efterforske særligt alvorlige forbrydelser at få adgang til at benytte tv-overvågning, som er etableret af andre offentlige myndigheder og private selskaber, foreninger mv.

Det kan eksempelvis være tilfældet i en situation, hvor politiet er kommet i besiddelse af oplysninger om, at en eller flere gerningsmænd har til hensigt at begå et terrorangreb. Det kan også være tilfældet i en situation, hvor en eller flere gerningsmænd allerede har udført et angreb, og hvor politiet er i besiddelse af oplysninger om, at gerningsmanden eller gerningsmændene har til hensigt at begå endnu et angreb. I

begge situationer vil det være nødvendigt hurtigt at få udfundet og pågrebet gerningsmænd, enten inden angrebet bliver udført eller med henblik på retsforfølgelse og afværgelse af eventuelle yderligere angreb.

Til det formål vil en adgang til at benytte relevant tv-overvågning kunne være af afgørende betydning. Dette gælder særligt i pludseligt opståede situationer, hvor andre sporingemetoder og efterforskningstiltag mv. ikke er lige så anvendelige til i tide at tilvejebringe de nødvendige oplysninger.

Erfaringerne har vist vigtigheden af at have adgang til tv-overvågning. I forbindelse med terrorangrebet i København i februar 2015 var det bl.a. anvendelse af tv-overvågning i et boligområde, der gjorde det muligt for politiet at kortlægge en del af den formodede gerningsmands færden.

Det er endvidere erfaringen, at personer, der begår særligt alvorlige forbrydelser, ofte befinder sig i områder, hvor de er vanskelige at opspore. Ved at benytte allerede eksisterende tv-overvågning vil politiet hurtigere kunne finde en formodet gerningsmand og samtidig operere i det skjulte, hvilket kan være afgørende for at forebygge alvorlige forbrydelser.

Der kan også være tale om områder, hvor der befinder sig store menneskemængder, f.eks. togstationer, butikcentre, fodboldstadioner eller koncertsteder. Her vil menneskemængden kunne vanskeliggøre opsporingen af en formodet gerningsmand. Ved at benytte tv-overvågning vil politiet hurtigere kunne overskue en menneskemængde og finde en bestemt person. Sådanne steder ses i øvrigt på baggrund af erfaringer fra udlandet at være oplagte terrormål.

Endvidere kan en formodet gerningsmand befinde sig i transportmidler såsom bil, bus, tog eller metro. Ved at benytte tv-overvågning vil politiet hurtigere kunne lokalisere, om den relevante person f.eks. befinder sig i et bestemt offentligt transportmiddel eller kører på en bestemt vejstrækning eller bro i bil.

Desuden findes der en række steder, hvor politiet efter en konkret vurdering fører skærpet tilsyn. Det er typisk steder, der efter PET's vurdering kan være særligt udsatte for eventuelle angreb. Skulle et sådant angreb være nært forestående eller finde sted, vil benyttelsen af nærliggende tv-overvågning kunne være af stor betydning for identifikation af en formodet gerningsmand.

Reglerne om edition giver politiet mulighed for under visse betingelser at pålægge andre myndigheder og private at udlevere lagrede optagelser af tv-overvågning. Endvidere kan politiet under visse betingelser beslaglægge sådanne opta-

gelser. Edition og beslaglæggelse kan i hastende tilfælde besluttes af politiet med mulighed for efterfølgende domstolsprøvelse. Retsplejeloven sikrer dermed allerede i dag, at politiet i nødvendigt omfang hurtigt kan få adgang til lagrede optagelser af tv-overvågning.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan der imidlertid også være behov for, at politiet får en adgang til tilgå andre myndigheders eller privates tv-overvågning i realtid (dvs. liveoptagelser), sådan at politiet kan forebygge alvorlige forbrydelser. Der bør derfor indføres en ny bestemmelse herom i retsplejeloven.

Politiets overtagelse af andre myndigheders eller privates tv-overvågning kan efter omstændighederne udgøre et væsentligt indgreb både i forhold til myndighedens eller den privates behov for under udførelsen af sine opgaver eller virksomhed selv at have adgang til tv-overvågningen og i forhold til de personer, som tv-overvåges. For at kunne forebygge alvorlige forbrydelser vil der desuden kunne være behov for at overtage tv-overvågningen i forholdsvis store områder, eksempelvis en hel bydel, sådan at indgrebet potentielt kan berøre adskillige tv-overvågninger og mange mennesker.

Politiets adgang til at overtage tv-overvågning bør på denne baggrund efter Justitsministeriets opfattelse være begrænset til ekstraordinære situationer, hvor der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge alvorlig kriminalitet, som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Indgrebet bør være begrænset til et kort tidsrum, som fastsættes af retten ved kendelse. Tidsrummet bør kunne forlænges ved en ny retskendelse. I hastende tilfælde bør politiet kunne iværksætte indgrebet uden at afvente retskendelse, men således at sagen forelægges for retten inden 24 timer. Under rettens behandling bør der medvirke en beskikket advokat, som varetager interesserne for både den, der har rådighed over tv-overvågningen, og dem, der tv-overvåges.

Den, der har rådighed over tv-overvågningen, bør have pligt til at bistå politiet med at overtage tv-overvågningen.

Det vil efter omstændighederne være af stor betydning for politiet, at overtagelse og benyttelse af en anden myndigheds eller en privats tv-overvågning så vidt muligt kan hemmeligholdes. I forbindelse med en terrortrussel vil det eksempelvis ofte være af afgørende betydning, at eventuelle operationer hemmeligholdes, samt at så få som muligt får kendskab til de indgreb, politiet foretager. Ved indhentning af materiale fra eksterne parter udvides kredsen med kendskab til politiets operationer, hvilket bl.a. kan kompromittere politiets muligheder for at afværge et terrorangreb.

Politiet bør bl.a. på den baggrund også have mulighed for selv med magt at overtage tv-overvågningen og herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

2.1.3. Lovforslagets udformning

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i retsplejelovens kapitel 71, som giver politiet mulighed for at overtage tv-overvågning i et område, hvis der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge, at der begås en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derved eller udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, og som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Forslaget indebærer, at politiet vil kunne overtage og benytte tv-overvågning uden samtykke fra den offentlige myndighed eller private, der råder over den pågældende tv-overvågning.

Det foreslås, at indgrebet som udgangspunkt skal ske efter retskendelse, men at politiet dog i hastende tilfælde kan iværksætte indgrebet uden at afvente retskendelse, men således at politiet i så fald forelægger sagen for retten snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse.

Det foreslås, at den, der har rådighed over en tv-overvågning, skal have pligt til at bistå politiet med at overtage den pågældende tv-overvågning. Det foreslås endvidere, at der ved manglende opfyldelse af pligten kan anvendes samme tvangsmidler som over for modvillige vidner.

Det foreslås, at politiet i nødvendigt omfang kan overtage tv-overvågning med magt, herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslag til retsplejelovens § 791 e), og bemærkningerne hertil.

2.2 Klarere rammer for tv-overvågning

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Det følger af tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Det følger dog også af lovens § 2, stk. 1, nr. 3, at forbuddet i lovens § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurati-

onsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Om baggrunden for lovens § 2, stk. 1, nr. 3, og hensynene bag fremgår det af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvormed bestemmelserne blev indført, at reglerne bygger på tv-overvågningsudvalgets betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning, jf. Folketingstidende 2006-07, A, L 162 som fremsat, side 5378.

Tv-overvågningsudvalget anførte i betænkningen om tv-overvågning en række betragtninger om de bagvedliggende hensyn bag en udvidelse af adgangen til tv-overvågning, herunder i forhold til private adgang til at kunne tv-overvåge egne indgange og facader samt arealer i direkte tilknytning hertil, jf. betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning, side 135 ff.

Udvalget fandt, at i det omfang en tv-overvågning er effektiv, kan den således i større eller mindre omfang bidrage til at forebygge og opklare kriminalitet, herunder også grove forbrydelser som f.eks. røverier.

Udvalget fremhævede endvidere, at tv-overvågning ikke alene har til formål at beskytte økonomiske værdier for de virksomheder mv., som etablerer overvågningen, men også tilsigter at beskytte bl.a. ansatte og kunder mod fysiske overgreb i form af f.eks. røveri eller anden grov kriminalitet. Overvågningen har ligeledes til formål at beskytte de personer, som tilfældigt overværer kriminalitet. Udvalget anførte endvidere, at det kan have store menneskelige konsekvenser for personer, som udsættes for kriminalitet, og at dette gælder, selv om de pågældende personer ikke direkte lider fysisk overlast ved gerningen. Således er forholdet f.eks. det, at mange personer, som udsættes for røveri, invalideres arbejdsmæssigt, socialt og psykisk af hændelsen uanset selv langvarige behandlingsforløb.

Af betænkningen fremgår det herudover, at udvalget bl.a. på baggrund af ovenstående fandt, at afvejningen af hensynet til privatlivets fred over for ønsket om at kunne forebygge og opklare mest mulig kriminalitet kan begrunde enkelte lempelser i adgangen til at foretage tv-overvågning, således at tv-overvågning i kriminalitetsbekæmpende øjemed kan finde sted i et vist øget omfang.

For så vidt angår fastlæggelsen af området for tv-overvågning fremgår det af betænkningen, at udvalget lagde meget vægt på, at det er så klart som muligt, hvor der kan tv-overvåges, idet det herved har betydning, at der er tale om frit tilgængelige områder. Udvalget tillagde det vægt, dels at der

er en afgrænsning, således at konsekvensen ikke bliver, at meget store dele af det frit tilgængelige område tv-overvåges, dels af afgrænsningen er baseret på hensynet til kriminalitetsbekæmpelse. Udvalget tillagde også disse momenter betydning for afgrænsningen af, hvem der kan foretage overvågning.

2.2.1.2. Om det nærmere område, som kan tv-overvåges i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, fremgår det af forarbejderne til bestemmelsen, at området i vidt omfang svarer til det område, der kan tv-overvåges uden billedoptagelse efter den dagældende bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, nr. 3, som nu er § 2, stk. 1, nr. 4.

Det fremgår dog videre, at anvendelsesområdet for den nu gældende bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, imidlertid er snævrere, idet der ikke vil kunne foretages tv-overvågning med billedoptagelse af egne indhegninger, jf. Folketingstidende 2006-07, A, L 162 som fremsat, side 5405.

I forhold til området, der kan tv-overvåges uden billedoptagelse i medfør af lovens § 2, stk. 1, nr. 4, følger det alene af Straffelovrådets udtalelse om tv-overvågning, som forarbejderne til bestemmelsen henviser til, at det efter Straffelovrådets opfattelse ikke kan give anledning til væsentlige betænkeligheder, at butiksindehavere m.v. uden tilladelse kan foretage tv-overvågning i det i bestemmelsen nævnte omfang, idet der er tale om snævert afgrænsede udsnit af de offentligt tilgængelige områder, hvortil kommer, at der her alene er tale om overvågning, som ikke er forbundet med optagelse af billeder, jf. Folketingstidende 1981-82 (1. samling), A, bilag til L 151 som fremsat, spalte 3855.

Om det område, der kan tv-overvåges i medfør af lovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, kan det anføres, at overvågningen skal omfatte et så begrænset område som muligt. Det kan i den forbindelse anføres, at det kun bør være personer, der befinder sig i umiddelbar nærhed af indgangen eller facaden, som bliver overvåget, ligesom at kameraerne skal opstilles således, at denne begrænsning respekteres, idet det vil afhænge af en bedømmelse af de specifikke lokale forhold, på hvilken måde det sikres, at overvågningen har denne begrænsede karakter, og om det konkret må accepteres som uundgåeligt, at overvågningen omfatter en del af det offentlige rum. Sidstnævnte er en undtagelse, og i det hele taget må det pointeres, at et større udsnit af det offentlige rum ikke kan overvåges med hjemmel i denne bestemmelse.

Det kan dog også anføres, at afgrænsningen af egne indgange og facader ikke har særlig betydning ved § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, idet også arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader kan overvåges efter denne bestemmelse, når arealerne anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, og overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

2.2.1.3. Om det nærmere område, som kan tv-overvåges i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, fremgår nedenstående betragtninger af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2006-07, A, L 162 som fremsat, side 5405 ff.

Ved fastlæggelsen af, hvad der nærmere skal forstås ved arealer, der naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, må der lægges vægt på, om der er tale om arealer, som i forhold til forretningsstedets indgange er placeret således, at arealerne naturligt anvendes eller kan anvendes ved rekognoscering og anden forberedelse af kriminalitet rettet mod forretningsstedet, som f.eks. ved en bankrøvers forudgående iagttagelser af en bank, ved selve udførelsen af en kriminel handling med særlig tilknytning til forretningsstedet, som f.eks. ved vold foran indgangen til en restauration eller et diskotek, eller ved den umiddelbare flugt mv. efter begået kriminalitet, som f.eks. ved at en indbrudstyvs eller røvers flugtbil holder på en parkeringsplads umiddelbart uden for forretningsstedet.

I hvilken udstrækning arealer uden for et forretningssted vil være omfattet af det netop anførte må afhænge af de lokale forhold. Det er dog som også anført af udvalget klart, at der i sagens natur skal være tale om arealer, der ligger tæt på egne indgange mv.

I den forbindelse forudsættes det i forarbejderne til bestemmelsen, at der ved bestemmelsens anvendelse i almindelighed kan gås ud fra, at fortovsarealer og andre tilsvarende gangarealer uden for det pågældende forretningssteds indgange, herunder bagindgange, og facader vil være omfattet. Hvis forretningsstedet ligger ud til en gågade, må gågadearealet foran forretningsstedet i almindelighed kunne anses for omfattet.

Hvis forretningsstedet ligger ud til en åben plads, herunder ved et butikstov eller lignende, kan den del af pladsen, der ligger inden for en kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader, være omfattet. Den præcise afgrænsning må som anført bero på de konkrete forhold, men det er forudsat i forarbejderne, at der i almindelighed vil være tale om et område, der højst kan strække sig ca. 10-15 meter fra forretningsstedets indgange og facader. I tilfælde, hvor forretningsstedet ligger umiddelbart ud til en parkeringsplads, forudsættes det på tilsvarende måde, at arealet kan omfatte et område inden for en kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader. Det gælder, hvad enten der er tale om et særligt indrettet parkeringsområde eller om, at der f.eks. kan ske parkering i kanten af en vej foran forretningsstedet.

Kravet om arealernes direkte tilknytning til forretningsstedet vil efter forarbejderne til bestemmelsen i almindelighed ikke være opfyldt, når det drejer sig om fortovsarealer mv., der i

forhold til det pågældende forretningssteds egne indgange og facader ligger på modsatte side af en vej eller gågade. Afhængigt af de konkrete forhold vil fortovsarealer og lignende, der ligger foran naboejendomme, kunne være omfattet, idet kravet om, at arealerne skal ligge i direkte tilknytning til egne indgange og facader, dog i almindelighed vil medføre, at der alene kan være tale om fortovsarealer mv. i få meters afstand fra egne indgange og facader.

For at kunne tv-overvåge arealer af den anførte karakter er det efter bestemmelsen en betingelse, at det er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det indebærer, at den erhvervsdrivende må foretage en konkret vurdering af, hvorvidt et hensyn til at forebygge og opklare kriminalitet gør det klart nødvendigt at foretage tv-overvågning af de arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Afgørende vil efter forarbejderne til bestemmelsen således være, om det hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, der begrunder den omtalte adgang til at tv-overvåge egne indgange og facader, gør det klart nødvendigt også at foretage tv-overvågning af direkte tilknyttede arealer.

Det anførte betyder eksempelvis, at pengeinstitutter har adgang til at tv-overvåge fortovsarealer mv., idet det er en almindelig erfaring, at arealer, der ligger i direkte tilknytning til et pengeinstitut, ofte anvendes til rekognoscering forud for røverier, og at en røvers maskering/afmaskering kan foregå ude på f.eks. fortovet og ikke i indgangen til eller inden for i pengeinstituttets lokaler.

I en række andre tilfælde end det nævnte eksempel med pengeinstitutter vil det kunne bero på nærmere erfaringer for kriminalitet rettet mod lokale områder eller bestemte brancher mv., om hensynet til kriminalitetsbekæmpelse gør det klart nødvendigt også at tv-overvåge arealer, der ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader.

Forslaget om tv-overvågning af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader, når det er klart nødvendigt med henblik på kriminalitetsbekæmpelse, indebærer, at der efter bestemmelsen ikke kan foretages tv-overvågning f.eks. med henblik på at opgøre antallet af dagligt forbipasserende eller af andre grunde, der ikke vedrører kriminalitetsbekæmpelse.

Det må efter forarbejderne til bestemmelsen i sidste ende bero på en konkret vurdering af de lokale forhold, i hvilken udstrækning de omtalte betingelser for tv-overvågning af arealer i direkte tilknytning til egne indgange og facader kan anses for opfyldt. Bestemmelsen indeholder således ikke nogen fuldstændig præcis afgrænsning ved angivelse af en absolut grænse i form af f.eks. et bestemt antal meter.

2.2.1.4. Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 2, gælder forbuddet i lovens § 1, stk. 1, ikke for tv-overvågning af pengeautomater, vekselaautomater og pengetransportbiler, hvis overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet. Overvågningen må kun være rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet.

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 4, gælder forbuddet i lovens § 1, stk. 1, ikke for tv-overvågning, hvor bilerne ikke bliver optaget/lagret, når overvågningen foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende.

Tv-overvågningsloven indeholder derudover en bestemmelse i § 3, stk. 1, hvorefter private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal give oplysning herom.

Det følger dog af § 3, stk. 2, at § 3, stk. 1, ikke gælder ved tv-overvågning af pengetransportbiler i medfør af § 2, nr. 2, og i de i § 2, nr. 4, nævnte tilfælde.

2.2.1.5. Behandling af personoplysninger i forbindelse med privates tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel, er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven skal således iagttages af private ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Mange private, herunder erhvervsdrivende, foretager tv-overvågning i dag. Tv-overvågningen sker både af områder, som ikke benyttes til almindelig færdsel, og af områder, der benyttes til almindelig færdsel.

Private, der ønsker at foretage tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel, oplever dog ofte i praksis, at det kan være vanskeligt at vurdere, om en påtænkt tv-overvågning vil være i overensstemmelse med reglerne i tv-overvågningsloven eller ej.

Det har i praksis også ofte vist sig vanskeligt at vurdere lovligheden af tv-overvågning i forbindelse med håndhævelsen af reglerne i tv-overvågningsloven.

Det er vigtigt at tvivl om, hvor der må, og hvor der ikke må, foretages tv-overvågning undgås i videst muligt omfang.

Dette gælder både i forhold til dem, som ønsker at foretage tv-overvågning, og for dem, der skal håndhæve reglerne. Det gælder endvidere af hensyn til det enkelte individ, der ikke skal tv-overvåges ud over, hvad der følger af lovgivningen.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der således et behov for at præcisere reglerne for tv-overvågning, således at der skabes klarere rammer for, hvornår private lovligt kan foretage tv-overvågning af egne indgange og facader. Derudover er der efter Justitsministeriets opfattelse et behov for, at der skabes klarere rammer for, hvornår private kan tv-overvåge arealer, som ligger i tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der endvidere og i forlængelse af ovenstående et behov for, at der foretages mindre tilpasninger af tv-overvågningsloven, herunder lovtekniske ændringer.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.2.3 nedenfor vedrørende lovforslagets udformning.

2.2.3. Lovforslagets udformning

Det foreslås, at det i tv-overvågningsloven præciseres, hvad der forstås ved egne indgange og facader i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a.

Forslaget indebærer, at det vil blive tydeligere, hvad der forstås ved de førnævnte områder, således at det bliver lettere at gennemskue for alle, der skal administrere efter reglerne, hvornår private må foretage tv-overvågning (der er forbundet med optagelse af billeder) heraf.

Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 3 og 4, og bemærkningerne hertil.

Herudover foreslås det at tydeliggøre, hvilket område som kan tv-overvåges i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b.

Forslaget indebærer, at det vil blive tydeligere, hvornår private kan tv-overvåge arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til egne indgange og facader.

Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås herudover med lovforslaget, at det i tv-overvågningsloven tydeliggøres, hvilken bestemmelse, som undtagelserne til forbuddet mod privates tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, relaterer sig til.

Forslaget er af teknisk karakter og indebærer ikke en ændring af gældende ret, idet der alene vil være tale om en præcisering af lovteksten.

Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Endelig foreslås det med lovforslaget, at det i tv-overvågningsloven tydeliggøres, hvilke bestemmelser, som undtagelserne til kravet om skiltning for private, der foretager tv-overvågning, relaterer sig til.

Forslaget er af teknisk karakter og indebærer ikke en ændring af gældende ret, idet der alene vil være tale om en præcisering af lovteksten.

Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

2.3. Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Det følger af tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Overtrædelse af forbuddet i § 1, stk. 1, straffes med bøde, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 1.

Det følger dog også af lovens § 2, stk. 1, nr. 3, at forbuddet i lovens § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Om baggrunden for lovens § 2, stk. 1, nr. 3, og hensynene bag fremgår det af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvormed bestemmelserne blev indført, at reglerne bygger på tv-overvågningsudvalgets betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning, jf. Folketingstidende 2006-07, A, L 162 som fremsat, side 5378.

I forhold til afgrænsningen af, hvem der skal kunne foretage denne tv-overvågning, fremgår det af betænkningens side 139, at udvalget lagde vægt på, at formålet er kriminalitetsbekæmpelse, og at der derfor må tages hensyn til, hvilke erhvervsdrivende der har det største behov for at kunne gennemføre denne form for overvågning.

2.3.1.2. Tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, indeholder en mulighed for, at politiet uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning kan give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, kan politiet efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger mv. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Det følger herudover af tv-overvågningslovens § 2, stk. 4, at justitsministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om tilladelse efter stk. 2 og 3.

2.3.1.3. Behandling af personoplysninger i forbindelse med privates tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel, er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven skal således iagttages af private ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

2.3.2.1. Af tv-overvågningsloven fremgår i dag en udtømmende opregning af, hvilke private virksomhedstyper der lovligt må foretage tv-overvågning (der er forbundet med optagelse af billeder) af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil.

Den nugældende udtømmende opregning bygger på, at formålet er kriminalitetsbekæmpelse, og at der derfor må tages hensyn til, hvilke erhvervsdrivende der har det største behov for at kunne gennemføre denne form for overvågning.

Tv-overvågning generelt set har som også anført af tv-overvågningsudvalget, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.2.1.1, ikke alene til formål at beskytte økonomiske værdier for de virksomheder mv., som etablerer overvågningen, men tilsigter også at beskytte bl.a. ansatte og kunder mod fysiske overgreb i form af f.eks. røveri eller anden grov kriminalitet. Overvågningen har ligeledes til formål at beskytte de personer, som tilfældigt overværer kriminalitet.

Engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, vil på samme måde som butikker, hvorfra der foregår detailsalg, ligge inde med en mængde varer, der har en økonomisk værdi. Derudover vil sådanne engrosvirksomheder på samme måde som butikker, hvorfra der foregår detailsalg, også have en række ansatte samt kunder, der kommer ind i virksomheden fra det offentlige rum og fra områder, som benyttes til almindelig færdsel, og som køber eller får udleveret varer fra virksomheden.

Det er på den baggrund ikke klart, hvordan en butik, hvorfra der foregår detailsalg, har et særligt behov for at kunne gennemføre tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, mens en engrosvirksomhed, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, der i princippet kan sælge de samme varer som den førnævnte butik, men som har et andet kundegrundlag, ikke har en sådan mulighed.

På den baggrund er der derfor efter Justitsministeriets opfattelse et behov for, at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, i samme grad som de i tv-overvågningsloven opregnede virksomhedstyper har mulighed for at foretage tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil.

2.3.2.2. I tv-overvågningsloven er der i dag alene en begrænset kreds af private, der er undtaget fra forbuddet mod tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, ligesom en sådan tv-overvågning er stedligt afgrænset til de specifikke områder, som angives i loven.

Med henblik på at understøtte samfundets beredskab mod mere alvorlige sikkerhedstrusler er der efter Justitsministeriets opfattelse behov for, at mulighederne for privates tv-overvågning i visse tilfælde udvides.

Der er efter Justitsministeriets opfattelse således behov for, at der i tv-overvågningsloven indsættes en bestemmelse, der giver mulighed for, at private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.3.3 nedenfor vedrørende lovforslagets udformning.

2.3.3. Lovforslagets udformning

Det foreslås, at opregningen i tv-overvågningsloven af, hvilke private der kan foretage tv-overvågning, der er forbundet med optagelse af billeder, af egne indgange og facader og arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, udvides, således at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, tilføjes.

Forslaget indebærer, at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, i samme grad som de i tv-overvågningsloven nævnte virksomhedstyper, får mulighed for at tv-overvåge egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås endvidere, at private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. Det foreslås, at en tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen og, hvor det skønnes relevant, kan være underlagt vilkår. De nærmere vilkår, der kan tænkes fastsat, kan f.eks. vedrøre slettefrist, fysisk adgang til lokaler, hvor overvågningen kan tilgås mv. Det kan i forlængelse heraf bemærkes, at overtrædelse af et vilkår for tilladelsen bevirker, at tilladelsen er overtrådt. Overtrædelse af en tilladelse kan straffes i medfør af tv-overvågningslovens § 5, stk. 1. Det foreslås endvidere udtrykkeligt fastsat, at optagelser, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, alene må videregives til politiet.

I forlængelse heraf foreslås det derudover, at justitsministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om tilladelse efter det ovennævnte forslag.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 6 og 7, og bemærkningerne hertil.

2.4. Udvidelse af muligheden for at opbevare optagelser

2.4.1. Gældende ret

2.4.1.1. Tv-overvågningsloven indeholder i § 4 c, stk. 1, en bestemmelse om, hvornår billed- og lydoptagelser med per-

sonoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, må videregives.

Det følger af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, at sådanne billed- og lydoptagelser kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, videregivelsen følger af lov eller videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at der er tale om en videreførelse af den dagældende persondatalovs § 26 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 205 som fremsat, side 13.

For så vidt angår billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, følger det af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, at sådanne optagelser som udgangspunkt skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at der er tale om en videreførelse af den dagældende persondatalovs § 26, stk. 2.

Det fremgår videre heraf, at med bestemmelsen fraviges med hensyn til billed- og lydoptagelser, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, den almindelige regel i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e, hvorefter indsamlede oplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 205 som fremsat, side 16 f. Databeskyttelsesforordningens artikel 5 er omtalt nærmere ovenfor under punkt 2.1.1.2.

Det fremgår derudover af forarbejderne, at bestemmelsen i alle tilfælde giver ret til opbevaring af optagelser i 30 dage, men samtidig tilsiger almindelige databeskyttelseshensyn, at der sker sletning på et tidligere tidspunkt, hvis vedkommende dataansvarlige vurderer, at der ikke er behov for yderligere opbevaring.

Efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, kan optagelser opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed efter stk. 2. Er opbevaring nødvendig af hensyn til en konkret tvist, skal den dataansvarlige inden for den frist, der er angivet i stk. 4, underrette den,

som tvisten vedrører, og på anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 205 som fremsat, side 17 f., at der med bestemmelsen er tale om en videreførelse af den dagældende persondatalovs § 26 a, stk. 3.

Det følger videre, at der ifølge bestemmelsen kan ske opbevaring af de pågældende optagelser ud over den i stk. 4 indeholdte frist, hvis opbevaringen er nødvendig for den dataansvarliges behandling af en konkret tvist, f.eks. en sag om bortvisning af en medarbejder, eller af hensyn til videregivelse i kriminalitetsforebyggende øjemed efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 2.

Bestemmelsen giver adgang til at opbevare oplysninger om den, som tvisten vedrører, men derimod ikke til opbevaring af optagelser af andre personer, som ikke har relation til den pågældende tvist. Opbevaring af såkaldt »overskudsinformation« skal den dataansvarlige undgå ved i videst muligt omfang at anonymisere de pågældende oplysninger.

Beslutter en dataansvarlig at opbevare optagelser i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 4 c, stk. 5, på grund af en tvist, skal den, som tvisten vedrører, underrettes om det snarest muligt og inden udløb af 30 dages fristen. Fremsættes der anmodning herom, skal vedkommende desuden have udleveret en kopi af optagelsen. Den kopi, som udleveres, forudsættes forinden anonymiseret i det ovenfor nævnte omfang.

Det fremgår herudover af forarbejderne, at der som noget nyt i forhold til den dagældende persondatalovs § 26 a, stk. 3, foreslås indført, at optagelser af formodede gerningspersoner på samme måde som for optagelser, der er nødvendige til brug for en konkret tvist, skal kunne opbevares længere end 30 dage i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af billed- og lydoptagelser i kriminalitetsforebyggende øjemed efter bestemmelsen i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 2. Til forskel fra sager om konkrete tvister stilles der i sidstnævnte tilfælde imidlertid ikke krav om udlevering af kopi af optagelsen til den eller de formodede gerningspersoner.

Opbevares optagelser af formodede gerningspersoner i medfør af § 4 c, stk. 5, gælder udgangspunktet om underretning til den registrerede efter databeskyttelsesforordningens artikel 14. Dog må det antages, at underretning i almindelighed kan undtages efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, da underretning i de fleste tilfælde må antages at være umulig eller kræve en uforholdsmæssig stor indsats, eller efter § 22 i databeskyttelsesloven på grund af afgørende hensyn til private interesser eller offentlige interesser, herunder

forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger.

Det fremgår derudover, at bestemmelsen i § 4 c, stk. 5, ikke regulerer spørgsmålet om, i hvilket omfang der kan foretages tv-overvågning med billed- og lydoptagelse.

2.4.1.2. Behandling af personoplysninger i forbindelse med privates tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel, er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven skal således iagttages af private ved behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.1.1.2.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at reglerne rettet mod private i tv-overvågningsloven er omfattet af det nationale råderum i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3. Det gælder bl.a. i forhold til tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, vedrørende videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 205 som fremsat, side 10. Behandling af personoplysninger i sådanne tilfælde skal således ske efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, jf. nærmere herom ovenfor under punkt 2.4.1.1, men de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven skal dog fortsat iagttages i den forbindelse.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Efter tv-overvågningsloven skal billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, som udgangspunkt slettes, senest 30 dage efter at optagelserne er foretaget.

Der er dog mulighed for at opbevare sådanne optagelser i et længere tidsrum, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 2, jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5.

Der er derimod ikke mulighed for at opbevare sådanne optagelser i et længere tidsrum, hvis optagelserne dokumenterer et formodet strafbart forhold, og et sådant strafbart forhold er anmeldt til politiet, men hvor det ikke har været muligt at overdrage optagelserne til politiet inden for 30 dage.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan denne retstilstand medføre en række uhensigtsmæssige konsekvenser i praksis, hvor private på den ene side skal slette optagelser inden for 30 dage, men hvor de på den anden side ønsker at bistå politiet i forbindelse med opklaring af strafbare forhold ved at bidrage med bevismateriale i form af optagelser, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning.

For at sikre at ovennævnte uhensigtsmæssige konsekvenser undgås, er der efter Justitsministeriets opfattelse behov for, at muligheden for at opbevare optagelser ud over 30 dage i tv-overvågningsloven udvides.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.4.3 nedenfor vedrørende lovforslagets udformning.

2.4.3. Lovforslagets udformning

Det foreslås, at bestemmelsen i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, udvides, således at der gives mulighed for, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i lovens § 4 c, stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold. Der sigtes i den forbindelse navnlig til tilfælde, hvor et formodet strafbart forhold er dokumenteret ved optagelserne, og som er anmeldt til politiet i overensstemmelse med retsplejelovens § 742, men hvor det ikke har været muligt at overdrage optagelserne til politiet inden for den frist, der er angivet i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4.

Forslaget vil indebære, at der i sådanne tilfælde vil kunne ske opbevaring af optagelserne i et længere tidsrum, end hvad der følger af fristen i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Som det fremgår ovenfor under punkt 2.1.1.2, gælder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Af databeskyttelseslovens § 2, stk. 4, følger det, at databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen gælder for enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Som også nævnt ovenfor under punkt 2.1.1.2 er der efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, mulighed for at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse. Derudover gælder der særlige regler i databeskyttelsesforordningens artikel 10 og databeskyttelseslovens § 8 for så vidt angår behandling af personoplysninger om strafbare forhold.

Med lovforslaget indføres der nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger og personoplysninger vedrørende strafbare forhold.

Det vurderes, at der er mulighed for at indføre de med lovforslaget foreslåede bestemmelser i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og dennes rammer for særregler om behandling af personoplysninger. Vurderingen af lovforslaget har taget udgangspunkt i de kriterier, som fremgår af betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning i forhold til indførelse af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 168 ff.

I den forbindelse bemærkes det, at for så vidt angår lovforslagets bestemmelser og behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger i medfør heraf, er det vurderingen, at der er hjemmel hertil i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet behandling af personoplysninger efter lovforslaget vil være nødvendig af hensyn til opgaver i samfundets interesse, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 169.

Det bemærkes om databeskyttelsesforordningens råderum for nationale bestemmelser om behandling af personoplysninger, at sådanne nationale bestemmelser om, hvornår man må og ikke må behandle oplysninger, kan – som tilfældet er med dette lovforslag – rette sig mod private aktører.

Der kan i den forbindelse henvises til f.eks. databeskyttelsesforordningens artikel 55, der vedrører tilsynsmyndighedens kompetence. Det følger således af databeskyttelsesforordningens artikel 55, stk. 2, 1. pkt., at hvis behandling foretages af offentlige myndigheder eller af private organer, der handler på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra c eller e, er tilsynsmyndigheden i den pågældende medlemsstat kompetent. Der kan endvidere henvises til betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 159 f. og 162 f.

For så vidt angår lovforslaget og behandlingen af personoplysninger om strafbare forhold i medfør heraf og overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 10, er det vurderingen, at loven efter vedtagelse af lovforslaget vil udgøre hjemmel i national ret til behandling af per-

sonoplysningerne. Med lovforslaget vil der endvidere gives passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Foruden det ovenstående skal det endvidere bemærkes, at lovforslaget vil gå forud for reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6 og 8, jf. databeskyttelseslovens § 1, stk. 3.

Herudover skal det bemærkes, at de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 altid skal iagttages i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Det vurderes, at lovforslaget kan indføres inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 170.

Det bemærkes i den forbindelse, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven også skal iagttages, når personoplysninger behandles efter lovforslagets bestemmelser.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget indføres der en hjemmel til, at politiet i ekstraordinære situationer kan overtage tv-overvågning for at forebygge særligt alvorlige forbrydelser.

Såfremt der skal foretages mindre tilpasninger af politiets, herunder PET's, it-systemer med henblik på, at politiet i praksis kan drage størst mulig fordel af den foreslåede adgang til at overtage tv-overvågning, vil de begrænsede udgifter hertil i givet fald blive afholdt inden for politiets og PET's eksisterende økonomiske rammer.

I forhold til den foreslåede ændring af tv-overvågningsloven vil eventuelle begrænsede merudgifter forbundet med politiets administrationen af ansøgninger om tilladelse til i særlige tilfælde at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerheds-trussel, blive afholdt inden for politiets eksisterende økonomiske rammer.

Den øgede adgang for private til i visse tilfælde at foretage tv-overvågning indebærer en begrænset udvidelse af de fysiske og juridiske personer, som vil kunne indsamle og behandle personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning. Eventuelle begrænsede merudgifter i forbindelse med Datatilsynets tilsyn med disse fysiske og juridiske personer vil blive afholdt inden for Datatilsynets eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

Principperne for agil erhvervsrettet lovgivning vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Der sker med lovforslaget en vis udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter, ud over hvad der fremgår af bemærkningerne ovenfor under punkt 3, hvorefter det er Justitsministeriets vurdering, at de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven kan indføres inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. december 2018 til den 18. januar 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BL – Danmarks Almene Boliger, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Copenhagen Business School (CBS) – CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Tekniske Universitet – DTU Diplom – Center for Diplomingeniøruddannelse, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Boldspil-Union, Dansk Byggeri, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Taxi Råd, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Udlejere, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen

Danmark, Erhvervslejernes Landsorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Færøernes Landsstyre, Grønlands Selvstyre, Handelshøjskolen – Århus Universitet, HK, HORESTA, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen

KRIM, Liberale Erhvervs Råd, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, PROSA, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rådet for Digital Sikkerhed, samtlige byretter, samtlige kommuner, samtlige regioner, SikkerhedsBranchen, Syddansk Universitet – Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Sø- og Handelsretten, Trafiksekskaberne i Danmark, Vestre Landsret, Østre Landsret, Aalborg Universitet – Juridisk Institut – Det Samfundsfaglige Fakultet, Aarhus Retshjælp og Aarhus Universitet – Juridisk Institut.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Eventuelle begrænsede udgifter til tilpasning af politiets it-systemer samt eventuelle begrænsede merudgifter forbundet med politiets administration af ansøgninger om tilladelse til at foretage tv-overvågning vil blive afholdt inden for politiets eksisterende økonomiske rammer. Eventuelle begrænsede merudgifter i forbindelse med Datatilsynets tilsyn vil blive afholdt inden for Datatilsynets eksisterende økonomiske rammer.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Såfremt der skal foretages mindre tilpasninger af politiets, herunder PET's, it-systemer med henblik på, at politiet i praksis kan drage størst mulig fordel af den foreslåede adgang til at overtage tv-overvågning, vil de begrænsede udgifter hertil i givet fald blive afholdt inden for politiets og PET's eksisterende økonomiske rammer.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for borgerne	Der sker med lovforslaget en vis udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning.	Der sker med lovforslaget en vis udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter ud over, at det er Justitsministeriets vurdering, at de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven kan indføres inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af overskriften til kapitel 71 i retsplejeloven, at dette kapitel i dag vedrører indgreb i meddelelseshemmeligheden, observation, dataaflysning, forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation og blokering af hjemmesider.

Det foreslås at ændre kapiteloverskriften til også at omfatte overtagelse af tv-overvågning.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om at indsætte en ny bestemmelse om overtagelse af tv-overvågning i kapitel 71 i retsplejeloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Overskriften vil herefter omhandle indgreb i meddelelseshemmeligheden, observation, dataaflysning, forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation, blokering af hjemmesider og overtagelse af tv-overvågning.

Til nr. 2

Politiet kan i dag foretage tv-overvågning af steder, der ikke er frit tilgængelige efter reglerne i retsplejelovens § 791 a om observation. Politiet kan endvidere foretage en række indgreb som led i efterforskning af strafbare forhold efter reglerne i retsplejelovens § 801, §§ 803-807 og § 807 e.

For mere herom henvises der til punkt 2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Politiet har ikke i dag mulighed for at overtage andre myndigheders eller private tv-overvågning med henblik på at forebygge alvorlige forbrydelser.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i retsplejeloven om politiets overtagelse af tv-overvågning.

Det foreslås i *stk. 1*, at politiet kan overtage tv-overvågning i et område fra andre myndigheder eller private, hvis der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge, at der vil blive begået en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover eller udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, og som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Ved tv-overvågning forstås vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller

automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat, jf. § 1, stk. 2, 1. pkt., i lov om tv-overvågning.

Den foreslåede bestemmelse gælder, uanset om tv-overvågningen er omfattet af tv-overvågningsloven.

Det foreslås, at politiet fra andre myndigheder og private under nærmere angivne betingelser kan overtage tv-overvågning i et område.

Det betyder, at politiet, når betingelserne er opfyldt, kan få – og om nødvendigt selv skaffe sig – adgang til at se, transmittere og optage billeder fra tv-overvågning, som andre myndigheder eller private har rådighed over.

Denne adgang gælder fra indgrebets iværksættelse. Såfremt politiet har behov for at se eller få kopi af lagrede optagelser af tv-overvågning fra før indgrebets iværksættelse, kan det, når betingelserne i øvrigt er opfyldt, ske efter reglerne om edition og beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 74 (der ikke foreslås ændret).

Når politiet med hjemmel i den foreslåede bestemmelse har overtaget tv-overvågning, har politiet valgfrihed med hensyn til, i hvilket omfang politiet vil benytte det overtagne udstyr til at se, transmittere og optage billeder, og i hvilket omfang politiet anvender eget udstyr hertil. Hvis politiet ønsker det, og det er teknisk muligt, kan politiets adgang til at se, transmittere og optage billeder også ske ved fjernadgang. Politiets overtagelse af tv-overvågning giver også politiet adgang til at ændre f.eks. kameravinkel eller zoom, i det omfang det er teknisk muligt.

Når politiet med hjemmel i den foreslåede bestemmelse har overtaget tv-overvågning, får politiet også råderetten over de optagelser fra tv-overvågningen, der sker, efter at politiet har overtaget tv-overvågningen. Politiet har derfor også adgang til – efter eventuelt at have kopieret sådanne optagelser til politiets eget udstyr – at slette optagelserne fra det overtagne udstyr, før indgrebet afsluttes og rådigheden over udstyret gives tilbage. Slettes optagelser med personoplysninger ikke, vil der være tale om en videregivelse af personoplysninger, der skal ske i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen.

Når politiet med hjemmel i den foreslåede bestemmelse har overtaget tv-overvågning, er politiet også dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågningen i perioden for overtagelsen. Når politiets overtagelse af tv-overvågningen ophører, ophører politiets dataansvar således for den efterfølgende brug af tv-overvågningsudstyret.

Det er en betingelse for at overtage tv-overvågning efter den foreslåede bestemmelse, at der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge f.eks. terrorhandlinger. Dette indebærer, at der skal være en væsentlig forøget risiko for, at der vil blive begået f.eks. en terrorhandling. Det vil afhænge af en konkret, samlet vurdering, om der foreligger en væsentlig forøget risiko. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor der foreligger konkrete oplysninger om, at et terrorangreb er nært forestående. Det indebærer endvidere, at politiets overtagelse af tv-overvågningen skal være afgørende for at forebygge forbrydelsen.

Endvidere vil bestemmelsen i helt særlige tilfælde kunne anvendes, hvor der ikke foreligger sådanne konkrete oplysninger, men hvor der er tale om en begivenhed, som efter en generel vurdering kan indebære en væsentlig forøget risiko for f.eks. terrorangreb. Der kan bl.a. være tale om besøg af særligt udsatte udenlandske statsoverhoveder mv., som f.eks. skal optræde offentligt i forbindelse med taler til offentligheden, og hvor politiet finder, at den fornødne beskyttelse alene kan etableres ved midlertidigt at overtage tv-overvågning i et område.

Den foreslåede bestemmelse tager navnlig sigte på at forebygge terror, men bestemmelsen er ikke begrænset hertil. Når betingelserne for at iværksætte indgrebet i øvrigt er opfyldt, kan politiet overtage tv-overvågning i et område med henblik på at forebygge anden alvorlig kriminalitet. Det kan f.eks. være retsstridige forstyrrelser i driften af almindelige samfærdselsmidler mv., gidsels- og kidnappingssituationer eller banderelaterede skyderier.

Bestemmelsen finder også anvendelse i tilfælde, hvor f.eks. et terrorangreb allerede har fundet sted, og hvor der er afgørende grunde til at overtage tv-overvågning i et område med henblik på at forebygge yderligere angreb. Det vil efter omstændighederne også kunne omfatte tv-overvågning i havne, lufthavne og ved grænseovergange med henblik på at hindre en formodet gerningsmands flugt til udlandet.

Bestemmelsen finder også anvendelse i tilfælde, hvor der f.eks. har været et banderelateret skyderi, og hvor der er afgørende grunde til at overtage tv-overvågning i et område med henblik på at forebygge eksempelvis hævnangreb.

Det er endvidere en betingelse for indgrebet, at lovovertrædelsen kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier. Begreberne skal forstås i overensstemmelse med, hvordan begreberne i øvrigt fortolkes i retsplejeloven. Adgangen til at foretage indgreb i form af overtagelse af tv-overvågning vil således være begrænset til helt særlige situationer.

De beskrevne betingelser angår politiets overtagelse af tv-overvågning. Bestemmelsen regulerer ikke – og er ikke til

hinder for – at politiet efter aftale med den, der har rådighed over tv-overvågningen, forbereder en mulig senere overtagelse af tv-overvågning ved på et tidligere tidspunkt at træffe tekniske foranstaltninger, som kan gøre en senere overtagelse af tv-overvågning i medfør af den foreslåede bestemmelse mere effektiv. Sådanne forberedende tekniske foranstaltninger vil i givet fald skulle ske i overensstemmelse med relevante regler om databeskyttelse, herunder om behandlingssikkerhed.

Det foreslås i *stk. 2*, at indgreb efter *stk. 1* ikke må foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de personer, som indgrebet rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb. Bestemmelsen er en almindelig proportionalitetsregel. Indgrebet må således ikke foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages af forvolde den eller de personer, som indgrebet rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Efter *stk. 3, 1. pkt.*, skal indgreb efter *stk. 1* ske efter rettens kendelse. Det indebærer, at kompetencen til at træffe bestemmelse om overtagelse af tv-overvågning ligger hos retten. Efter *stk. 3, 2. pkt.* skal det i kendelsen anføres, hvilket område indgrebet angår og de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Den nærmere afgrænsning af området vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og området for den konkrete overtagelse af tv-overvågning må fastlægges på baggrund af de forhold, som begrunder vurderingen af, at der f.eks. er en væsentlig forøget risiko for et terrorangreb. Udstrækningen af det pågældende område skal – i overensstemmelse med almindelige principper om proportionalitet – være så begrænset som muligt.

Efter *stk. 3, 3. pkt.*, kan kendelsen til enhver tid omgøres af retten. Dette indebærer, at retten til enhver tid kan omgøre det område kendelsen vedrører, ligesom retten kan ophæve kendelsen.

I kendelsen skal endvidere fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages, jf. *stk. 3, 4. pkt.* Tidsrummet skal – i overensstemmelse med almindelige principper om proportionalitet – være så kort som muligt. Medmindre helt særlige omstændigheder gør sig gældende, vil der som udgangspunkt ikke være grundlag for at fastsætte et længere tidsrum end 48 timer. Tidsrummet kan imidlertid forlænges ved en ny kendelse, jf. *stk. 3, 5. og 6. pkt.*

Efter *stk. 4, 1. pkt.*, kan politiet træffe en foreløbig beslutning om at overtage tv-overvågning, hvis indgrebets øjemed ville forspildes ved at afvente en retskendelse (beslutning på øjemedet). Dette kan f.eks. være relevant, hvor politiet har behov for øjeblikkelig at overtage tv-overvågning i et områ-

de, eksempelvis fordi politiet med kort varsel har fået oplysninger om et forestående terrorangreb, eller fordi et terrorangreb allerede er iværksat.

Efter stk. 4, 2. pkt., skal politiet i så fald snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen for retten.

Efter stk. 4, 3. pkt., afgør retten ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, og om det kan opretholdes, samt i bekræftende fald for hvilket tidsrum.

Efter stk. 4, 4. pkt., skal retten, hvis indgrebet efter rettens opfattelse ikke burde have været foretaget, give meddelelse herom til Justitsministeriet.

Efter *stk. 5, 1. pkt.*, påhviler det den, der har rådighed over tv-overvågning, at bistå politiet med at overtage tv-overvågning.

Når retten har afsagt kendelse efter stk. 3, eller politiet har truffet beslutning på øjemedet efter stk. 4, om overtagelse af tv-overvågning i et område, påhviler det således dem, der har rådighed over tv-overvågning i det pågældende område, efter anmodning fra politiet at bistå med, at politiet overtager tv-overvågning.

Rådighed over tv-overvågning omfatter i denne sammenhæng både retlig og faktisk rådighed. Politiet har således bl.a. valgfrihed mellem at søge bistand til at overtage tv-overvågning hos den, der er dataansvarlig for tv-overvågningen, og hos en eventuel databehandler. Politiet kan således også vælge at henvende sig direkte til f.eks. en it-serviceleverandør eller et sikkerhedsfirma, der har den faktiske rådighed over tv-overvågningen, herunder ved fysisk eller elektronisk at kunne tilgå tv-overvågningen, med henblik på at få udleveret oplysninger, der sætter politiet i stand til at overtage tv-overvågningen.

Afhængig af de nærmere omstændigheder kan det bl.a. omfatte at give politiet adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan tilgås, at give politiet adgang til at benytte det udstyr, der anvendes ved tv-overvågningen, og at give politiet adgang til at koble politiets udstyr til tv-overvågningen, herunder ved fjernadgang. Det kan også omfatte at bistå politiet med at få slettet optagelser af tv-overvågning, som er sket, mens politiet havde overtaget tv-overvågningen, fra det overtagne udstyr, før rådigheden over udstyret gives tilbage.

Dette indebærer også, at databehandleren, som politiet henvender sig til med henblik på bistand med at tilgå overvågningsudstyret, lovligt kan bistå politiet uden instruks eller godkendelse fra den dataansvarlige i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 29. Databehandleren vil som ud-

gangspunkt fortsat være bundet af krav i databehandleraftalen om underretning af den dataansvarlige i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 3, litra a.

Hvis det er nødvendigt, at den, der har rådighed over tv-overvågningen, så vidt muligt ikke bliver bekendt med politiets overtagelse af tv-overvågningen, behøver politiet ikke at gå frem efter det foreslåede stk. 5, men kan selv med magt overtage tv-overvågningen, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 6.

Efter stk. 5, 2. pkt., finder retsplejelovens § 178 tilsvarende anvendelse på den, som uden lovlig grund undlader at yde bistand efter det foreslåede stk. 5, 1. pkt.

Forslaget indebærer, at såfremt den, der har rådighed over tv-overvågning, undlader efter anmodning at yde bistand til iværksættelse af en kendelse efter stk. 3 eller en beslutning på øjemedet efter stk. 4 om politiets overtagelse af tv-overvågning, kan retten anvende de tvangsmidler, som fremgår af § 178, over for den pågældende. Retten kan f.eks. pålægge den pågældende en bøde, jf. § 178, stk. 1, nr. 1.

Efter *stk. 6* kan politiet overtage tv-overvågning med magt, herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

Det betyder, at politiet ud over at gå frem efter stk. 5 og anmode om bistand til overtagelsen af tv-overvågning også selv kan overtage tv-overvågningen, herunder med anvendelse af den fornødne magt.

Politiets anvendelse af magt skal i givet fald ske i overensstemmelse med reglerne i politilovens kapitel 4. Politiets magtanvendelse skal således være nødvendig og forsvarlig og må alene ske med midler og i en udstrækning, der står i rimeligt forhold til den interesse, der søges beskyttet, jf. politilovens § 16. Det skal indgå i vurderingen af forsvarligheden, om magtanvendelsen indebærer risiko for, at udenforstående kan komme til skade, og magt skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader, og således at eventuelle skader begrænses til et minimum.

Når retten har afsagt kendelse efter stk. 3, eller politiet har truffet beslutning på øjemedet efter stk. 4, om overtagelse af tv-overvågning i et område, kan politiet således om nødvendigt med magt overtage tv-overvågning i det pågældende område. Politiet kan herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

Det foreslåede stk. 6 angår for det første tilfælde, hvor politiet efter det foreslåede stk. 5 forgæves har anmodet den, der har rådighed over tv-overvågningen, om at bistå med overta-

gelsen af tv-overvågningen. Dette gælder, både når den pågældende nægter at bistå politiet eller ikke svarer inden for rimelig tid set i forhold til indgrebets betydning, og når en ydet bistand til politiet er utilstrækkelig.

Det foreslåede stk. 6 angår for det andet tilfælde, hvor politiet fravælger at søge sådan bistand, fordi hensynet til efterforskningen eller til beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder eller omstændighederne i øvrigt taler for, at den, der har rådighed over tv-overvågningen, så vidt muligt ikke bliver bekendt med politiets overtagelse af tv-overvågningen.

Overtagelse med magt efter den foreslåede bestemmelse kan ske på det sted, hvor udstyr til tv-overvågning befinder sig, og politiet kan i den forbindelse i nødvendigt omfang skaffe sig adgang til relevante lokaler. Afhængig af de nærmere omstændigheder og tekniske muligheder kan en overtagelse med magt bl.a. omfatte politiets anvendelse af udstyr til tv-overvågning, indgreb i sådant udstyr, herunder tilkobling af politiets udstyr, og etablering af fjernadgang til udstyr til tv-overvågning.

Når politiet efter det foreslåede stk. 6 med magt overtager tv-overvågning, skal det som nævnt ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. politilovens § 16, stk. 2.

Overtagelsen skal således ske med mindst mulig skade på eksempelvis udstyr og adgangsveje og med mindst mulig forstyrrelse af den almindelige drift hos den, der har rådighed over tv-overvågningen.

Efter *stk. 7, 1. pkt.*, skal der efter et foretaget indgreb efter stk. 1 ske underretning om indgrebet efter reglerne i retsplejelovens § 788, stk. 1, 3 og 4.

Det betyder, at den, der har rådighed over tv-overvågning, der har været overtaget, som udgangspunkt skal underrettes om indgrebet, når indgrebet er afsluttet, jf. henvisningen til retsplejelovens § 788, stk. 1.

Der skal derimod ikke efter den foreslåede bestemmelse ske underretning af dem, der har været genstand for tv-overvågning fra politiets side i den periode, hvor politiet havde overtaget tv-overvågning. Er det nødvendigt for, at en sådan person kan varetage sine interesser, skal den pågældende underrettes i medfør af lov om retshåndhævende myndigheds behandling af personoplysninger § 13, stk. 2, medmindre underretning kan udsættes, begrænses eller undlades efter lovens § 14.

Underretningen til den, der har rådighed over tv-overvågning, der har været overtaget, skal gives af den byret, der har truffet afgørelse efter det foreslåede stk. 3 (forudgående

kendelse) eller det foreslåede stk. 4 (efterfølgende afgørelse om politiets beslutning på øjemedet), jf. henvisningen til retsplejelovens § 788, stk. 3. Underretning skal gives snarest muligt, såfremt politiet ikke senest 14 dage efter udløbet af det tidsrum, for hvilket indgrebet har været tilladt, har fremsat begæring om undladelse af eller udskydelse af underretning, jf. herom nedenfor. Kopi af underretningen skal sendes til den advokat, der efter stk. 7, 3. pkt., jf. § 784, stk. 1, har været beskikket for den, som indgrebet vedrører.

Retten kan dog efter begæring fra politiet beslutte, at underretning skal undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum, hvis underretning vil være til skade for efterforskningen eller til skade for efterforskningen i en anden verserende sag, som efter loven giver grundlag for overtagelse af tv-overvågning, eller hvis hensynet til beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder eller omstændighederne i øvrigt taler imod underretning, jf. henvisningen til retsplejelovens § 788, stk. 4. Den advokat, der efter stk. 7, 3. pkt., jf. § 784, stk. 1, har været beskikket for den, som indgrebet vedrører, skal have lejlighed til at udtale sig, inden retten træffer beslutning om undladelse af eller udsættelse med underretningen.

Efter *stk. 7, 2. pkt.*, skal underretningen gives til den, der har rådighed over den tv-overvågning, der har været overtaget.

Efter *stk. 7, 3. pkt.*, finder reglerne i retsplejelovens §§ 784, 785 og 791 i øvrigt tilsvarende anvendelse på overtagelse af tv-overvågning.

Henvisningen til retsplejelovens § 784 indebærer, at inden retten træffer afgørelse efter stk. 3 eller 4, skal der beskikkes en advokat for den, som indgrebet vedrører, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig, jf. § 784, stk. 1, 1. pkt. Angår efterforskningen en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, skal advokaten beskikkes fra den særlige kreds af advokater, der er nævnt i § 784, stk. 2.

Den beskikkede advokat skal varetage interesserne både for dem, der har rådighed over tv-overvågning i det område, som indgrebet vedrører, og for dem, der bliver genstand for tv-overvågning fra politiets side, når politiet overtager tv-overvågning i det pågældende område.

Retsplejelovens § 785, stk. 1, indeholder regler om den beskikkede advokats indkaldelse til og deltagelse i retsmøder og adgang til politiets materiale i sagen. Advokaten må ikke uden politiets samtykke sætte sig i forbindelse med den, over for hvem indgrebet er begæret foretaget.

Retsplejelovens § 785, stk. 2, gør reglerne om beskikkede forsvarere i kapitel 66 og § 746, stk. 1, om rettens afgørelse af tvistigheder tilsvarende anvendelige på den beskikkede

advokat. Retten kan bestemme, at den beskikkede advokat ikke senere under sagen kan virke som forsvarer for nogen sigtet.

Retsplejelovens § 791 angår tilintetgørelse af det materiale, der ved indgrebet er kommet til politiets kendskab.

Henvisningen til retsplejelovens § 791 indebærer, at optagelser og anden gengivelse af tv-overvågning i den periode, hvor politiet har overtaget tv-overvågningen i et område efter stk. 1, som udgangspunkt skal tilintetgøres, hvis der ikke rejses sigtelse mod nogen for den lovovertrædelse, der dannede grundlag for overtagelsen af tv-overvågning. Politiet skal underrette den advokat, der efter stk. 7, 3. pkt., jf. § 784, stk. 1, har været beskikket for den, som indgrebet vedrører, når tilintetgørelse har fundet sted.

Er materialet fortsat af efterforskningsmæssig betydning, kan tilintetgørelse undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum. Politiet indbringer spørgsmålet herom for retten, der, inden der træffes afgørelse, skal give den beskikkede advokat lejlighed til at udtale sig. Indbringelse for retten og høring af den beskikkede advokat skal dog ikke ske, når materialet er tilvejebragt som led i efterforskningen af overtrædelser af straffelovens kapitel 12, §§ 111-115 og 118.

Endvidere skal politiet tilintetgøre materiale, som tilvejebringes ved overtagelse af tv-overvågning, og som viser sig ikke at have efterforskningsmæssig betydning.

Den foreslåede bestemmelse holder sig inden for rammerne af lov om retshåndhavende myndigheders behandling af personoplysninger og indebærer således ikke en fravigelse fra denne lovs principper og betingelser for behandling af personoplysninger.

De personoplysninger, som politiet indsamler fra den overtagne tv-overvågning, kan således i overensstemmelse med disse principper og betingelser bl.a. behandles med henblik på at forebygge, efterforske og retsforfølge strafbare handlinger. Optagelser fra den overtagne tv-overvågning vil således eksempelvis kunne anvendes til yderligere efterforskning eller som bevis under en straffesag. Dette gælder også, når overtagelsen af tv-overvågningen er ophørt.

Den foreslåede bestemmelse berører ikke PET's adgang til i medfør af PET-loven at indhente oplysninger fra andre myndigheder.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Det følger endvidere af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, at bestemmelsen i lovens § 1 ikke gælder i de tilfælde, der nævnes i § 2, stk. 1, nr. 1-4.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 1*, indsættes stk. 1 efter henvisningen til § 1, således at det i bestemmelsen præciseres, at det er bestemmelsen i lovens § 1, stk. 1, der ikke finder anvendelse i de i § 2, stk. 1, nr. 1-4, opregnede tilfælde.

Det vil efter forslaget således fremgå af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, at bestemmelsen i § 1, stk. 1, ikke gælder i de tilfælde, der er nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1-4.

Forslaget er af teknisk karakter og indebærer ikke en ændring af gældende ret, idet der alene vil være tale om en præcisering af lovteksten.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, at bestemmelsen i lovens § 1 ikke gælder i forhold til tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoner, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, efter hotel- og restaurationsvirksomheder, således at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, indsættes i bestemmelsens opregning af, hvilke private der kan foretage tv-overvågning, der er forbundet med optagelse af billeder, af de i bestemmelsen nævnte områder.

Det vil efter dette forslag således fremgå af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, at bestemmelsen i lovens § 1 ikke gælder i forhold til tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoner, hotel- og restaurationsvirksomheder, engrosvirksomheder, hvorfra der fore-

går salg og udlevering af varer, samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Den foreslåede bestemmelse vil bevirke, at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, i samme grad som de i bestemmelsen øvrigt nævnte private aktører kan foretage tv-overvågning af de i bestemmelsen nævnte områder. Dette af hensyn til, at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, er i en sammenlignelig situation med disse øvrige private aktører, herunder særligt i forhold til butikker, hvorfra der foregår detailsalg.

Med udtrykket »engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer« forstås i bestemmelsens forstand virksomheder, hvorfra der foregår engrossalg, hvorved forstås salg og udlevering af varer til andre virksomheder eller erhvervsdrivende. Engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, skal altså afsondres fra butikker, hvorfra der foregår detailsalg, der sælger til forbrugere.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, at bestemmelsen i § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader.

Det foreslås, at der efter egne indgange i § 2, *stk. 1, nr. 3, litra a*, indsættes hvorved forstås ind- og udgangspartier, bagindgange eller lignende, således at det i bestemmelsen præciseres, hvad der nærmere forstås ved »egne indgange«.

Det vil efter dette forslag således fremgå af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, at bestemmelsen i § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange, hvorved forstås ind- og udgangspartier, bagindgange eller lignende, og facader.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i hensynet til at undgå tvivl vedrørende bestemmelsens anvendelsesområde.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, at bestemmelsen i § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader.

Det foreslås, at der efter facader i § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes hvorved forstås ydervægge, ydermure, butiksvinduer eller lignende, således at det i bestemmelsen præciseres, hvad der nærmere forstås ved »facader«.

Det vil efter dette forslag således fremgå af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, at bestemmelsen i § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af egne indgange og facader, hvorved forstås ydervægge, ydermure, butiksvinduer eller lignende.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i hensynet til at undgå tvivl omkring bestemmelsens anvendelsesområde.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, at bestemmelsen i § 1 ikke gælder tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af arealer som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Den præcise afgrænsning af det område, som kan tv-overvåges i medfør af bestemmelsen, må bero på de konkrete forhold, men i almindelighed vil der være tale om et område, der højst kan strække sig ca. 10-15 meter fra forretningsstedets indgange og facader, jf. punkt 2.2.1.3 ovenfor i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at ordet direkte ændres til umiddelbar i § 2, *stk. 1, nr. 3, litra b*, således at det fremgår af bestemmelsen, at de arealer, som kan tv-overvåges i medfør heraf, ligger i umiddelbar tilknytning til egne indgange og facader frem for

at ligge i direkte tilknytning hertil, hvilket fremgår af bestemmelsen i dag.

Formålet med den foreslåede ændring af bestemmelsen er, at det ønskes tydeliggjort, hvilket område som kan tv-overvåges i medfør af bestemmelsen.

Med den foreslåede ændring er det forudsat, at det område, som kan tv-overvåges i medfør af bestemmelsen i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, normalt vil være op til 15 meter fra egne indgange og facader.

Det bemærkes i den forbindelse, at det vil være i overensstemmelse med den foreslåede ændring af bestemmelsen at opsætte tv-overvågningskameraer flere steder på et forretningssteds facade, hvis samtlige betingelser i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, er opfyldt. Det kan således efter bestemmelsen være muligt at opsætte tv-overvågning på f.eks. hver ende af en facade ud mod en gågade, uanset at der herved sker tv-overvågning af et areal, der er større, end hvis der alene opsættes tv-overvågning ved f.eks. én indgangsdør.

Også fortovsarealer mv., der i forhold til det pågældende forretningssteds egne indgange og facader ligger på modsatte side af en vej eller gågade eller foran naboejendomme som f.eks. andre forretningssteder, vil kunne tv-overvåges efter den foreslåede bestemmelse, så længe fortovsarealet mv. befinder sig inden for 15 meter fra forretningsstedets egne indgange og facader.

Med forslaget er der herudover ikke forudsat en ændring af gældende ret, jf. punkt 2.2.1.3 ovenfor. Den præcise afgrænsning af det område, som må tv-overvåges, må derfor – som det også er tilfældet i dag – bero på en konkret vurdering af de lokale forhold i det enkelte tilfælde.

Forslaget betyder, at når der er tale om tv-overvågning, som er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, så kan der i medfør af bestemmelsen i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, – afhængigt af de lokale forhold – tv-overvåges arealer, der ligger tæt på og således op til 15 meter fra egne indgange og facader, herunder af arealer, der ligger foran naboejendomme som f.eks. andre forretningssteder, efter en konkret vurdering af de lokale forhold. Med forslaget vil der dog ikke kunne foretages tv-overvågning af arealer, der ligger foran naboejendomme, som anvendes til beboelse, af hensyn til naboernes privatliv, uanset at sådanne arealer ligger tæt på og op til 15 meter fra egne indgange og facader.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Det følger endvidere af tv-overvågningslovens § 5, stk. 1, at overtrædelse af bl.a. § 1 straffes med bøde.

Der er ikke efter tv-overvågningsloven i dag mulighed for, at politiet uanset bestemmelsen i lovens § 1, stk. 1, kan give private tilladelse til at foretage tv-overvågning, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 4* i tv-overvågningsloven § 2 om, at private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. Det foreslås, at en tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen og, hvor det skønnes relevant, kan være underlagt vilkår. Det foreslås endvidere udtrykkeligt fastsat, at optagelser, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, alene må videregives til politiet.

Tilladelse efter den foreslåede bestemmelse vil som udgangspunkt skulle gives af den relevante politikreds, medmindre der er fastsat nærmere regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om tilladelse, i medfør af den foreslåede ændring af tv-overvågningslovens § 2, stk. 4, der med forslaget bliver til stk. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, og bemærkningerne hertil. Det forudsættes i den forbindelse, at politikredsen i relevante tilfælde indhenter PET's vurdering af, hvorvidt etableringen af tv-overvågning må anses for formålstjenligt på baggrund af et konkret trusselsbillede.

Kredsen af private, der efter den foreslåede bestemmelse kan opnå tilladelse, er sammenfaldende med de parter, der er omfattet af forbuddet i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1. Efter den foreslåede bestemmelse vil private enkeltpersoner, juridiske personer samt religiøse sammenslutninger, private institutioner, foreninger mv. således kunne ansøge politiet om tilladelse til tv-overvågning.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse kunne ske tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, herunder enhver offentlig eller privat gade, plads, vej, bro, tunnel, passage, sti, trappe eller lignende areal, der benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 1. pkt.*, er det en betingelse for politiets tilladelse, at tv-overvågningen er nødvendig for at imødegå en sikkerhedstrussel. Med udtrykket »nødvendig for at imødegå en sikkerhedstrussel« sigtes der til, at politiet ved ansøgningen om at foretage tv-over-

vågning skal foretage en samlet vurdering af alle relevante forhold knyttet til den ansøgende parts forhold og området i øvrigt. I den forbindelse skal der bl.a. lægges vægt på oplysninger om truslens karakter, herunder om truslen er rettet mod fysiske personers liv, helbred, velfærd, mod bygninger, infrastruktur eller andet. Det vil i alle tilfælde være afgørende, om politikredsen – bl.a. på baggrund af oplysningerne indhentet fra PET – ud fra en samlet politifaglig vurdering finder etableringen af tv-overvågning nødvendig. Private vil således ikke have retskrav på, at bestemmelsen bringes i anvendelse, idet politiets tilladelse altid vil bero på en konkret politifaglig vurdering. Det forhold at en privat f.eks. er undergivet politiets beskyttelse eller anses for at være genstand for en sikkerhedstrussel, vil ikke i sig selv indebære, at tilladelse skal meddeles.

Den foreslåede bestemmelse har således et snævert anvendelsesområde og vil kun kunne bringes i anvendelse, når der foreligger en sikkerhedstrussel – f.eks. en konkret terrortrussel rettet mod religiøse bygninger eller opholdssteder – hvor politiet vurderer, at etableringen af en ekstraordinær tv-overvågningsløsning er nødvendig for at imødegå den pågældende trussel. Henset til det snævre anvendelsesområde for den foreslåede bestemmelse og henset til karakteren af sikkerhedstruslen, der skal være til stede for at bringe bestemmelsen i anvendelse, forudsættes det, at en sådan ansøgningssag behandles hurtigt. Bestemmelsen vil således ikke kunne hjemle etablering af tv-overvågning i mere generelt kriminalitetsbekæmpende øjemed, idet en sådan tv-overvågning skal etableres i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser herom. Hertil kommer, at der med kravet om en sikkerhedstrussel alene sigtes til aktuelle og målrettede sikkerhedstrusler.

Formålet med at etablere tv-overvågning hos den private vil være at understøtte, at denne selv kan iværksætte forholdsregler – hvilket i praksis navnlig vil være at bringe fysiske personer i sikkerhed, alarmere politiet mv. – for at beskytte sig mod en sikkerhedstrussel, der materialiserer sig med kort eller ingen varsel. Gennem en sådan adgang til at benytte tv-overvågning til at identificere sikkerhedstrusler vil det samlede sikkerhedsberedskab – der i øvrigt varetages af og i dialog med politiet – kunne varetages mere effektivt.

Den foreslåede bestemmelses krav om, at tilladelse kun kan meddeles i nærmere bestemt omfang indebærer, at politiet i forbindelse med en tilladelse vil skulle angive, hvilke områder der lovligt kan tv-overvåges, herunder eventuelt hvilke tekniske kapaciteter, tv-overvågningsudstyret må have. Tilladelsen skal sikre, at det databeskyttelsesretlige proportionalitetsprincip overholdes, og at der således ikke tv-overvåges i videre omfang end nødvendigt.

Det skal herudover bemærkes, at det forudsættes, at det er den private selv, der finansierer tv-overvågningen på bag-

grund af en meddelt tilladelse, herunder i forhold til indkøb af udstyr, opsætning heraf mv.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 2. pkt.*, vil der ved meddelelse af tilladelse kunne fastsættes nærmere vilkår for tv-overvågningen, herunder om slettefrist, fysisk adgang til lokaler, hvor overvågningen kan tilgås mv., når politiet skønner det relevant. Vilkårene udformes på grundlag af en konkret vurdering, idet der dog i alle tilfælde bør fastsættes krav, der sikrer, at tv-overvågningen via tekniske foranstaltninger mv. ikke overvåger tæt ved private boliger, haver og andre områder, der ikke er offentligt tilgængelige. Politiet vil i den forbindelse kunne føre tilsyn med, om de meddelte vilkår for tilladelsen overholdes.

Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at overtrædelse af et vilkår for tilladelsen bevirker, at tilladelsen er overtrådt. Overtrædelse af en tilladelse kan straffes i medfør af tv-overvågningslovens § 5, stk. 1. Der kan som et eksempel herpå nævnes det tilfælde, at en privat, der er meddelt tilladelse efter den foreslåede bestemmelse, foretager tv-overvågning af et område, der benyttes til almindelig færdsel, i videre omfang, end hvad der er givet tilladelse til af politiet eller i strid med et vilkår. Der kan herudover henvises til punkt 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 3. pkt.*, må optagelser alene videregives til politiet. Optagelserne vil således alene kunne anvendes til det sikkerhedsmæssige formål med tv-overvågningen, og bestemmelsen afskærer udtrykkeligt den private fra at videregive optagelser til andre end til politiet, herunder PET. Den private er således afskåret fra at anvende – herunder videregive – optagelserne til andre formål, herunder kriminalitetsbekæmpelse, der ikke angår sikkerhedstruslen.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det følger af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, at politiet uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning kan give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Derudover kan politiet efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger mv. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kri-

minalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Det følger af tv-overvågningslovens § 2, stk. 4, at justitsministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om tilladelse efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 2 og 3.

Det foreslås, at stk. 2 og 3 ændres til stk. 2-4 i § 2, *stk. 4*, der med forslaget bliver til stk. 5, således at der i bestemmelsen indsættes en henvisning til den foreslåede nye bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, stk. 4, hvorefter politiet i særlige tilfælde efter ansøgning kan give private tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel, jf. lovforslagets § 2, nr. 6.

Det vil efter lovforslaget således fremgå af tv-overvågningslovens § 2, stk. 5, at justitsministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om tilladelse efter stk. 2-4.

Forslaget vil betyde, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes regler om, hvilken myndighed inden for politiet der kan give tilladelse til tv-overvågning i medfør af den foreslåede nye bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, stk. 4. Sådanne regler vil i givet fald fravige udgangspunktet om, at tilladelse til tv-overvågning efter den foreslåede nye bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, stk. 4, vil skulle gives af den relevante politikreds, jf. lovforslagets § 2, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 8

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 2, gælder forbuddet i lovens § 1, stk. 1, ikke for tv-overvågning af pengeautomater, vekselaautomater og pengetransportbiler, hvis overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet. Overvågningen må kun være rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet.

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 4, gælder forbuddet i lovens § 1, stk. 1, ikke for tv-overvågning, hvor billederne ikke bliver optaget/lagret, når overvågningen foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende.

Tv-overvågningsloven indeholder derudover en bestemmelse i § 3, stk. 1, hvorefter private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal give oplysning herom.

Det følger af tv-overvågningslovens § 3, stk. 2, at skiltningskravet i lovens § 3, stk. 1, ikke gælder ved tv-overvågning af pengetransportbiler i medfør af § 2, nr. 2, og i de i § 2, nr. 4, nævnte tilfælde.

Det foreslås, at der i § 3, *stk. 2*, indsættes stk. 1 efter begge henvisninger til § 2, således at det i bestemmelsen præciseres, at det er tilfældene i lovens § 2, stk. 1, nr. 2, og lovens § 2, stk. 1, nr. 4, hvor tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, ikke gælder.

Det vil efter forslaget således fremgå af tv-overvågningslovens § 3, stk. 2, at stk. 1 ikke gælder ved tv-overvågning af pengetransportbiler i medfør af § 2, stk. 1, nr. 2, og i de i § 2, stk. 1, nr. 4, nævnte tilfælde.

Forslaget er alene af teknisk karakter og indebærer ikke en ændring af gældende ret, idet der alene vil være tale om en præcisering af lovteksten.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det følger af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, hvis videregivelsen følger af lov, eller hvis videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, skal optagelser som nævnt i stk. 1 slettes, senest 30 dage efter at optagelserne er foretaget, jf. dog stk. 5.

Det følger af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, at optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed efter stk. 2. Er opbevaring nødvendig af hensyn til en konkret tvist, skal den dataansvarlige inden for den frist, der er angivet i stk. 4, underrette den, som tvisten vedrører, og på anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

Det foreslås, at der efter nødvendigt af hensyn til i § 4 c, *stk. 5, 1. pkt.*, indsættes en indgivet anmeldelse om strafbart forhold, således at der gives mulighed for, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, også kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i lovens

§ 4 c, stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold.

Det vil efter forslaget således fremgå af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, at optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold, den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed efter stk. 2. Er opbevaring nødvendig af hensyn til en konkret tvist, skal den dataansvarlige inden for den frist, der er angivet i stk. 4, underrette den, som tvisten vedrører, og på anmodning udlevere en kopi af optagelsen til den pågældende.

Med udtrykket »nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold« sigtes der navnlig til tilfælde, hvor et formodet strafbart forhold er dokumenteret ved optagelserne, og som er anmeldt til politiet i overensstemmelse med retsplejelovens § 742, men hvor det ikke har været muligt at overdrage optagelserne til politiet inden for den frist, der er angivet i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4.

For at imødegå unødvendige opbevaringer af optagelser ud over fristen i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, forudsættes det, at det kan dokumenteres senest ved udløbet af fristen i § 4 c, stk. 4, at der er indgivet anmeldelse om strafbart forhold til politiet, f.eks. ved en kopi af en kvittering for anmeldelsen. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at det følger af straffelovens § 165, at den, der til offentlig myndighed anmelder en strafbar handling, der ikke er begået, såvel som den, der til sådan myndighed indgiver falske klagemål, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Det forudsættes endvidere, at optagelser, der opbevares i et længere tidsrum end nævnt i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, i medfør af den foreslåede bestemmelse, skal slettes, når overdragelsen af optagelserne til politiet har fundet sted, jf. også databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e.

Med den foreslåede bestemmelse stilles der til forskel fra sager om konkrete tvister ikke krav om udlevering af kopi af optagelsen til den eller de formodede gerningspersoner.

Opbevares optagelser af formodede gerningspersoner i medfør af forslaget, gælder udgangspunktet om underretning til den registrerede efter databeskyttelsesforordningens artikel 14. Dog må det antages, at underretning i almindelighed kan undtages efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, da underretning i de fleste tilfælde må antages at være umulig eller kræve en uforholdsmæssig stor indsats, eller efter § 22 i databeskyttelsesloven på grund af afgørende hensyn til private interesser eller offentlige interesser, herunder forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger.

Der kan i øvrigt henvises til punkt 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Der gælder særlige retsplejelove for Færøerne og Grønland.

Tv-overvågningsloven gælder ikke for hverken Færøerne eller Grønland, jf. lovens § 7, men kan helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne eller Grønland ved kongelig anordning.

Det bemærkes i den forbindelse, at området privat tv-overvågning, herunder lovgivningen om behandling af personoplysninger hos færøske myndigheder, er overgået til det færøske landsstyre som et særanliggende.

Det foreslås på den baggrund, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Det foreslås derudover, at lovens § 2 ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I retsplejelovent, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 22. september 2017, som ændret ved lov nr. 1679 af 26. december 2017, § 2 i lov nr. 1680 af 26. december 2017 og lov nr. 130 af 27. februar 2018, foretages følgende ændringer:

Kapitel 71

Indgreb i meddelelseshemmeligheden, observation, dataaflysning, forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation og blokering af hjemmesider

1. I overskriften til *kapitel 71* ændres »og blokering af hjemmesider« til: », blokering af hjemmesider og overtagelse af tv-overvågning«.

2. Efter § 791 d indsættes i *kapitel 71*:

»§ 791 e. Politiet kan fra andre myndigheder eller private overtage tv-overvågning i et område, hvis der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge, at der begås en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover eller udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, og som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Stk. 2. Indgreb som nævnt i stk. 1 må ikke foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de personer, som indgrebet rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 3. Indgreb efter stk. 1 sker efter rettens kendelse. I kendelsen anføres det område, som indgrebet angår, og de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres. Endvidere fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages. Tidsrummet kan forlænges. Forlængelsen sker ved kendelse.

Stk. 4. Såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan politiet

træffe beslutning om at foretage indgrebet. I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen for retten. Retten afgør ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, og om det kan opretholdes, samt i bekræftende fald for hvilket tidsrum, jf. stk. 3, 2. og 4.-6. pkt. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke have været foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

Stk. 5. Det påhviler den, der har rådighed over tv-overvågning, at bistå politiet med at overtage tv-overvågning. Bestemmelsen i § 178 finder tilsvarende anvendelse på den, som uden lovlig grund undlader at yde bistand efter 1. pkt.

Stk. 6. Politiet kan overtage tv-overvågning med magt, herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

Stk. 7. Efterfølgende underretning om et foretaget indgreb sker efter reglerne i § 788, stk. 1, 3 og 4. Underretningen gives til den, der har rådighed over den tv-overvågning, der har været overtaget. I øvrigt finder reglerne i §§ 784, 785 og 791 tilsvarende anvendelse.«

§ 2

I lov om tv-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 11. oktober 2007 som ændret ved lov nr. 713 af 25. juni 2010, § 1 i lov nr. 422 af 10. maj 2011, § 1 i lov nr. 736 af 25. juni 2014, § 5 i lov nr. 1728 af 27. december 2016 og § 1 i lov nr. 506 af 23. maj 2018, foretages følgende ændringer:

§ 2. Bestemmelsen i § 1 gælder ikke:

1-2) ---

3) Tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af

a) egne indgange og facader samt

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter »Bestemmelsen i § 1«: »», *stk. 1*,«.

2. I § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »hotel- og restaurationsvirksomheder«: », engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer,«.

3. I § 2, *stk. 1, nr. 3, litra a*, indsættes efter »egne indgange«: », hvorved forstås ind- og udgangspartier, bagindgange eller lignende,«.

b) arealer, som ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

4) ---

Stk. 2 ---

Stk. 3. Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om tilladelse efter stk. 2 og 3.

§ 3. ---

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke ved tv-overvågning af pengetransportbiler i medfør af § 2, nr. 2, og i de i § 2, nr. 4, nævnte tilfælde

§ 4 c. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed efter stk. 2. (...)

4. I § 2, *stk. 1, nr. 3, litra a*, indsættes efter »og facader«: », hvorved forstås ydervægge, ydermure, butiksvinduer eller lignende,«.

5. I § 2, *stk. 1, nr. 3, litra b*, ændres »direkte« til: »umiddelbar«.

6. I § 2 indsættes efter stk. 3, som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, i særlige tilfælde efter ansøgning give private tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen og kan, hvor det skønnes relevant, være underlagt vilkår. Optagelser må alene videregives til politiet.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5

7. I § 2, *stk. 4*, der bliver stk. 5, ændres »efter stk. 2 og 3« til: »efter stk. 2-4«.

8. I § 3, *stk. 2*, ændres »i medfør af § 2, nr. 2, og i de i § 2, nr. 4, nævnte tilfælde« til: »i medfør af § 2, stk. 1, nr. 2, og i de i § 2, stk. 1, nr. 4, nævnte tilfælde«.

9. I § 4 *c, stk. 5, 1. pkt.*, indsættes efter »nødvendigt af hensyn til«: »en indgivet anmeldelse om strafbart forhold,«.